

NAŠA LUČ

juniij, julij, avgust 2005, letnik 54, številka 6

MESEČNIK ZA SLOVENCE PO SVETU

NAŠA LUČ

Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

LETO EVHARISTIJE

Einstein in Ratzinger ter njuna domovina – Nemčija	2
Čedadski ali Černjejski rokopis	6
Bitka proti malodušju	8
Čeče nad Trbovljami – podružnična cerkev sv. Katarine	9
Z Evropo osvobojeni strahu	10
Prisluhnimo domovini	11
Slovenija moja dežela	14
Iz življenja naših župnij	16
Zamejstvo in izseljenstvo, naša realnost	36
Leto brez sonca	37
Lučkin kotichek	41
Malo za šalo	42
Oglasi	43

Prva str. ovitka: Tamino Petelinšek:
Srečanje mladih

Druga str. ovitka: Tamino Petelinšek:
Papež Benedikt XVI.

Tretja str. ovitka: A. Veber: Šavriška narodna noša

Četrta str. ovitka: Arhiv Rafaelove družbe:

Nedelja Slovencev po svetu

Imamo ga. Habemus papam. To so bile besede, ki so nas vse razveselile in napolnile z novim upanjem. Mnogi se sprašujejo, kakšen bo, kako bo vodil Cerkev, kako bo odgovoril na vse-mogoče izzive sodobnega sveta. Če so nam vsakovrstni novinarji v tistih dnevih pričakovanja ponujali vse-mogoče kandidate, opisovali njihove vrline in pomanjkljivosti, iskali nekoga, ki bo po njihovem mnenju bolj ali manj,

»moderniziral« Cerkev, jo naredil bolj posvetno kot sveto, nam jo je Sveti Duh spet »zagodel«. Dal nam je očeta, preprostega delavca v Gospodovem vinogradu, ki se zaveda svoje odgovornosti in človeške nemoči pri vodenju Petrove barke. Habemus papam, ki se zaveda, da Resnice, ki jih vsak izmed nas na tak ali drugačen način sprejema že od svojega dneva rojstva naprej, niso od tega sveta, čeprav so del njega. Vsa mogoča civilna gibanja tega sveta nikoli ne bodo spremenila krščanskega bistva verovanja, da smrti na križu sledi čas vstajenja, čas novega življenja. Čakanje pred odprtim grobom pomeni, da še nismo v polnosti osebno sprejeli tega dejstva ali pa da še ne razumemo Kristusovega oznanila.

Ta preprosti delavec, kot se je sam poimenoval, ni ne črn ne bel, ni ne Evropejec ne Afričan, niti ni temperamentni Južnoameričan. V Cerkvi ni ne Juda in ne Grka. Vsi smo Kristusovi, vsi smo otroci enega Očeta. In kot takega ga sprejemam v vsej njegovi žlahtni konzervativnosti, v vsej njegovi človeški nemoči, celega, z vso njegovo zgodovino, pa naj o njem pravijo, karkoli hočejo. Bil je izbran med tolikimi kandidati, pred njimi je bil kot odprta knjiga, vse so vedeli o njem. In Sveti Duh jih je vodil in izbrali so nam novega pastirja, ki je pravi, ki je naš in je človek vere.

Vsi vemo, kakšno vlogo je krščanstvo odigralo v našem narodu skozi vso zgodovino. Del te smo tudi mi sami. Da smo »stali in obstali«, doma in na tujem, je zasluga tudi naša pripadnost krščanstvu. Tu smo se vedno počutili doma. Samo pomislimo, kolikokrat se Slovenci doma in po svetu srečujemo prav zaradi naših krščanskih korenin. Tudi poleti, v času dopustov, vas dragi rojaki vabim, da se srečamo na različnih krajih. Organizirano bo veliko skupnih srečanj, romanj, izletov, na katerih bo še bolj veselo in sproščeno kot med letom, ko vsi samo hitimo. Vabim vas, da se udeležite romanja Treh Slovenij na Svete Višarje na prvo nedeljo v avgustu. Vabim vas na starodavno slovensko romarsko središče, kraj milosti, kjer se vsako leto srečamo rojaki od blizu in daleč, iz Evrope, Amerike, Avstralije ..., srečamo se z Italijani, Furlani in Avstrijci. Začutimo in zaživimo Cerkev, v kateri ni ne Juda ne Grka. Vsi slavimo istega Očeta. Dobrodošli doma in odpočijte se, vzemite si čas zase in za svoje najbližje.

Vse dobro.

Einstein in Ratzinger ter njuna domovina – Nemčija

V ponedeljek, 18. aprila, je Nemčija obhajala pomembno obletnico: 50-letnico smrti Alberta Einsteina in istočasno 100-letnico njegove teorije o relativnosti. V Sikstinski kapeli v Rimu so popoldne kardinali začeli z glasovanjem o novem papežu. Na večer istega dne se je iz dimnika pokadil črn dim.

Zakaj vzporejam ta dva dogodka? Najprej zato, ker sta na simbolni ravni. Osebnost sem si želel, da bi Einsteinova obletnica in izvolitev novega papeža sovpadala. Toda zgodilo se je en dan kasneje. Prav na to zaporedje bi rad navezal pričujoče razmišljanje o novem papežu, Josephu Ratzingerju, Benediktu XVI.

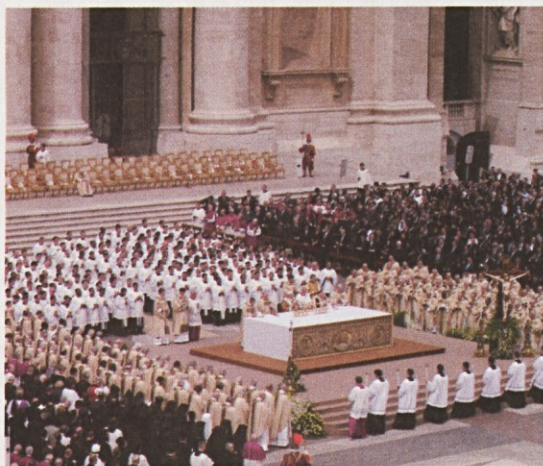
Ko smo po odmevni smrti papeža Janeza Pavla II. v krogu duhovnikov in tudi laikov po naših verskih občestvih v Nemčiji govorili o njegovem nasledniku, so večkrat padala imena, marsikdo pa je rekel: pričakujem presenečenje! In presenečenje je res prišlo. Ne

tako, kot ga je marsikdo pričakoval, reči moram, tudi sam osebno: da se bodo kardinali volivci odločili za predstavnika vitalnejših delov vesoljne Cerkve, za Latinsko Ameriko ali morda celo Afriko. To bi bil drzen in preroški korak Cerkve. Predolg? Morda res. Še zadnje minute, preden se je odprl škrlatno rdeči zastor nad baziliko svetega Petra, sem si rekel: kako lepo bo videti zagorel, rjavkast obraz v beli pontifikalni obleki, pravzaprav, še bolj izrazit bi bil črn obraz v beli obleki.

Prikazalo se je čisto nekaj drugega: presenečen, mil in skoraj boječ sivolas starček, ki ga je bila ena sama dobrohotnost in ponižnost. Joseph Ratzinger, kurijski kardinal, »brat Joseph« kot ga je po nemško (Bruder Joseph) rad imenoval papež Janez Pavel II.

Kako je to mogoče, je završalo po celi Nemčiji. In ta, kako je pa to mogoče, je v medijski vasi našega planeta v nekaj minutah obšel ves svet, tudi Latinsko Ameriko, ki je s tem doživela, po človeško gledano, frustracijo; tudi Afriko, kjer so na naslovnica pomembnejših časopisov nekaj dni zaporedoma že objavljali slike svojih črnih favoritov.

Ko sem dan zatem govoril z nemškim župnikom, je dogodek takole komentiral: nisem zadovoljen z izbiro Ratzingerja, ker že dolgo nisem odobral njegovih posegov v krajevno, nemško Cerkev. Sem neprijetno presenečen. Toda moja vera in zaupanje v Cerkev sta tako veliki, da odločitev kardinalskega zbora sprejemam in ostajam odprt za posege Svetega Duha. Bomo videli. Še tole mi je rekel: Ratzinger, novi papež Benedikt XVI., bo imel največ težav v Nemčiji. Kolikor poznam razmere v nemški Cerkvi, mu lahko le pritrdim.

Na splošno je nemška javnost izrazila veselje, da novi papež prihaja iz Nemčije, saj to po besedah kardinala Karla Lehmana, predsednika nemške škofovske konference, po šestih desetletjih od konca druge svetovne vojne pomeni, da je nemški narod spet normalno sprejet v družino vseh drugih narodov. V zavesti nemške javnosti pa vendarle obstajajo trije vozli, v katere je bil vpleten novi papež, prej kardinal Ratzinger, prefekt Kongregacije za vero.

Prvi vozle je odnos med katoliško in evangeličansko Cerkvijo. Z doktrinalnim dokumentom Dominus Jesus je leta 2000 razburkal nemško in tudi svetovno javnost in si naredil vtis konzervativnega, nepopustljivega, integralističnega teologa, ki hoče za vsako ceno, proti pričakovanjem naprednih mislecev ekumenizma, opredeliti katoliško Cerkev kot edino Cerkev, ki ima v sebi uresničene vse elemente resnice, tisto polnost, ki opredeljuje Kristusovo Cerkev. Z drugo besedo: le katoliška Cerkev je Cerkev po Kristusovi zamisli. Vse druge krščanske Cerkve imajo v sebi sicer več elementov resnice, vendarle niso tako kot katoliška Cerkev, Cerkve v polnosti. To je pravzaprav aktualizacija misli drugega vatikanskega koncila, ki pa je predvsem v Nemčiji naletela na ogorčenje. Prav s tega vidika Nemci pričakujejo več odprtosti, novih korakov, ki bi potrdili »ekumenizem vsakdanjika«, kot tu rečejo dobrih in konstruktivnim odnosom med katoliško in evangeličansko Cerkvijo.

Drugi vozle, v katerega je vpleteno ime Ratzingerja, je vprašanje družinskih posvetovalnic, ki jih je katoliška Cerkev v Nemčiji desetletja dobro in strokovno vodila. Katoliška posvetovalnica je imela v določenih primerih - zelo omejenih po številu - pravico materi, ki je zanosila brez načrtovanja otroka ali ki je v brezizhodnem položaju ne le ekonomsko, predvsem osebnostno in psihološko, dati potrdilo, s katerim je pri ginekologu lahko zaprosila za splav. Pri tem je potrebno poudariti, da se je katoliško vodstvo posvetovalnic vedno zelo potrudilo, da v takih primerih ne pride do odločitve za splav, zato je noseči materi nudila vse možne usluge, od psihoterapevtskega svetovanja do materialne pomoči in duhovnega vodstva. Nekateri katoliški škofje so to podpirali. Prefekt kongregacije za vero, takratni Ratzinger, jih je prisilil k preklicu in zahteval, da uradno ukinejo take posvetovalnice. Je storil prav? Ne vemo ... tudi to se bo pokazalo v prihodnosti.

Tretje vozlišče se plete okrog vprašanja statusa žene v Cerkvi, bolj konkretno, v nemški katoliški Cerkvi. Vedeti moramo, da je Nemčija že več kot petsto let,

približno toliko kot je preteklo od zadnjega nemškega papeža na Petrovem prestolu, versko pluralna, katoliško-evangeličanska. To je zagotovo močno vplivalo na zavest laikov v katoliški Cerkvi. Tu mislim tudi na zavest in vlogo žensk v Cerkvi. Tokovi ženske emancipacije so tako kot povsod na Zahodu in v Ameriki še posebej močni v Nemčiji. Razumljive so torej zahteve po večjem priznanju ženske tudi na področju službenega opravljanja poslanstva: ženske kot pastoralne referentke ali pastoralne asistentke že opravljajo službo in jim je marsikaj zaupano tudi v vodenju župnij. Ženske kot diakonise, ženske kot duhovnice? V Nemčiji vlada občutek, da bo kmalu prišlo do tega koraka. Prejšnji prefekt kongregacije za vero, kardinal Ratzinger, je to večkrat načelno in ostro zanikal.

Da bo novi papež Benedikt XVI. uspešen na področju ekumenizma drugod, npr. v odnosu s pravoslavniimi, bi Nemci takoj pritrdili. Kako bo pa s tem v Nemčiji, tega se bojijo. Da bo njegovo vztrajanje na področju spolne etike na liniji prejšnjega papeža, Janeza Pavla II., je dovolj jasno. Ali bo s tem rastel razkorak med strogo načelnostjo katoliške morale in vsakdanjo prakso današnjih ljudi, tudi vernikov? To odprto vprašanje si zastavljajo Nemci ob svojem rojaku, novem papežu Benediktu XVI. Ali bo ženi tudi službeno omogočil več, kot se je to zgodilo pod Janezom Pavlom II.? Tudi to burka nemško javnost.

Einstein je bil rojen v nemškem mestu Ulmu. Po rodu je bil Jud. Iz rodne Nemčije je zaradi nacizma zbežal v Ameriko. Einstein je imel stoprocentni inteligenčni kvocient. Petdeseta obletnica njegove smrti je bila dan pred izvolitvijo nemškega papeža, Benedikta XVI. Duh intelligence, ki je obdaril in obogatil svet po Einsteinu, je duh srečnih socialnih, družbenih, osebnostnih okoliščin. Sveti, božji Duh pa si je vzel še en dan časa. Da nadgradi človeško z božjim. Da temu možu, po inteligenci podobnemu Einsteinu, podari obzorja in priložnosti vesoljnega božjega kraljestva, kjer se človeško »nemogoče« spreminja v »mogoče«, kjer se »staro« použiva in se »rojeva« novo ..., kjer je teorija o relativnosti do konca relativna! Zaupajmo, ne Ratzingerju, zaupajmo Svetemu Duhu. Pred 26 leti je tisti, ki so ga takrat v Nemčiji slabšalno imenovali le »Der Pole« (Poljak), prav s tem popolnim zaupanjem osvojil srca vseh ljudi. Tudi Nemcev.

Zvone Štrubelj

(Članek je bil v razširjeni obliki objavljen v Novem glasu v četrtek, 28. aprila 2005.)

Župnik Lojze Rajk iz Beneluxa

Jasen, načelen in veren

Vest o izvolitvi papeža Bendikta XVI. sem zvedel prek internetnega radia Ognjišče, medtem ko sem bil zaposlen v Slovenskem pastoralnem centru v Bruslju. Molitev za izbiro najprimernejšega kandidata se je spremenila v veselje, srečo, hvaležnost Bogu. Kot da se je tudi v moji duši

razblinil nekakšen temen dim neučakanosti, neke tesnobe. »Pravega papeža smo spet dobili! Vrednega in primerne naslednika Janeza Pavla II.«

Še nekaj dodam. Ko sem tu in tam slišal, kako so s katerega konca sveta kritizirali Janeza Pavla II. kot konzervativnega, sem že leta nazaj privoščil Nemcem, da bi novi papež postal Joseph Ratzinger, saj bi tudi on dokazal, da vsak »nov veter« v Cerkvi ni vedno koristen. Všeč mi je bil Ratzinger zaradi jasnosti, načelnosti, katoliške pravovernosti in pobožnosti, kar ni vedno značilno za »vrhunske« teologe. Šele zdaj pa ga bolj poznam tudi kot vdanega Marijinega častilca. Naj mu stoji ob strani skupaj z njegovim svetniškim prednikom.

Aljaž Bekš, maturant škofijske klasične gimnazije

Za nas, ki iščemo

Pokojni papež Janez Pavel II. mi bo ostal v spominu kot izjemna osebnost sodobnega časa. Spominjal se ga bom kot človeka, ki je v svojem življenju ogromno pripomogel k skupnemu dialogu mnogih držav, ki jih je in ki jih ni uspel obiskati. Spominjal se ga bom kot človeka, ki je v svojem živ-

ljenju veliko pretrpel, a vseeno s pokončno glavo oznanjal božjo ljubezen vsem, ki so ga bili pripravljeni poslušati. Spominjal se ga bom kot papeža z enim od najdaljših pontifikatov in kot papeža, ki je spoštoval vse religije. Spominjal se ga bom kot papeža, ki je po manj kot 1000 letih prekinil medsebojno izobčenje s patriarhom. Spominjal se ga bom kot človeka in pa-

peža, ki je znal zelo veliko jezikov. In nenazadnje se ga bom spominjal kot človeka in papeža z najveličastnejšim pogrebom, kar ga je videl znani svet. Vse to priča o svetniškem življenju pokojnega papeža in o njegovem nenadomestljivem deležu za vse človeštvo.

Njegov naslednik papež Benedikt XVI. ne bo imel lahkega dela. Od njega pričakujem, da bo nadaljeval delo svojega predhodnika, se posvečal ljudem in še posebej nam mladim, ki imamo od vseh še največ vprašanj in dvomov o veri. Vem, da je mož vere in da mi bo lahko s svojo besedo in zgledom zgledil moje pomisleke, odgnal dvome in me čez čas še bolj utrdil v veri. Mladi iščemo in zato pričakujemo jasno pot in jasno smer.

Tone Gorjup, novinar radia Ognjišče

Od Janeza Pavla II. k Benediktu XVI.

V liturgičnem letu imamo zaporedje priprav na praznovanje, ki jih okronajo božič, velika noč, binkošti, Marijino vnebovzetje ... Letos pa smo imeli izreden sveti čas, ki je trajal tri mesece. V tem času smo spremljali bolezen in trpljenje Janeza Pavla II., ki je kot pšenični klas dozoreval za Gospodovo žetev. V vseh

pogledih je bil naš papež: četrto stoletje je vodil Cerkev, vstopil je v slovensko zgodovino in bil blizu današnjemu človeku kjerkoli na zemlji. Zadnje tedne je bil še kako človeški, ko je z bolečino na obrazu obenem pa z vedrino duha sprejemal, kar mu je prinesel vsak nov dan do trenutka, ko so se mu odprla vrata večnosti. V dneh njegovega umiranja in slovesa na mrtvaškem odru smo imeli vsi dovolj časa, da razmislimo, kdo je bil in da se Bogu zahvalimo zanj. Nekje v ozadju ali bolje nad ravniho našega doživetja smo lahko začutili, da v teh trenutkih Cerkev vodi Bog. Po pokopu Janeza Pavla II. je nastopil nov trenutek. Ne glede na ugibanja in stavnice, kjer so kotirali kardinali, smo kristjani začutili neko nenavadno medsebojno povezanost. Kot da bi bili enega duha in srca povezani v molitvi in pričakovanju tistega, nad katerim se bo ustavil duh Gospodov. Prišel je tisti slovesni trenutek in dobili smo Benedikta XVI. Kot je povedal, želi biti orodje v božjih rokah, njegov program pa je zapisan v evangeliju. Te tri mesece sem doživljal kot kristjan v

novinarski službi. Nobenih senzacij ni bilo, le pozorno spremljanje dogodkov, ki so si sledili; nekje v notranjosti pa sem se pridružil duhovni obnovi, ki se je odvijala pred očmi sveta.

Župnik Janez Modic, Mannheim

Sveti Duh izbira drugače

V času konklava sem imel ves čas vključen program vatikanske televizije, da bi hitro pritekel iz delovne sobe, če bi zaslišal, da se v Vatikanu kaj oznanja. Program je v glavnem bil brez komentarja, slišalo se je le šumenje s Trga sv. Petra. Ko pa se je prikazal dim, je završalo. Takrat sem seveda

stekel v sobo k televizorju. Toda zaradi oblačnega vremena ni bilo čisto jasno, ali je dim bel ali črn. Opoldne je dim že izgledal precej bel, pa to ni bil. Tudi zvečer, ko je bil dim v resnici bel, na začetku marsikdo ni verjel, saj je bil dim podoben kot opoldne. Toda postajal je čedalje bolj bel. Potem se je zamajal veliki zvon in vsi dvomi so odpadli. Še bolj od belega dima pa je bil nepozaben prizor, ko je vidno naraščala množica na Trgu sv. Petra. Če ne bi videl, ne bi mogel verjeti, da se lahko ta veliki trg napolni v dobrih desetih minutah. Poklical sem še nemškega kolega in skupaj sva čakala, koga bodo razglasili za novega papeža. Moram priznati, da sem se v svojih napovedih zmotil. Napovedoval sem, da gotovo ne bo Nemec, ko pa se je prav to zgodilo, nisem bil razočaran, ampak vesel, da

Slovenski škofje, zbrani v Slovenski škofovski konferenci, se Bogu zanj zahvaljujemo in novoizvoljenemu papežu skupaj s celotno Cerkvijo na Slovenskem izrekamo svojo vdanost in najlepše želje v priprošnji k Svetemu Duhu. Sveti Duh naj vodi njegovo življenje in delovanje vesoljne Cerkve po poteh nove evangelizacije sodobnega sveta, da bo svet veroval, da je Bog poslal Jezusa Kristusa (prim. Jn 17,21), našega Odrešenika, ki je pot, resnica in življenje (prim. Jn 14, 6). Želimo si, da bi novoizvoljeni papež podobno kot njegov predhodnik papež Janez Pavel II. našo domovino tudi čim prej osebno obiskal.

slovenski škofje

Sveti Duh izbira drugače, kot predvidevamo ljudje. Nemci so sprva novico sprejeli hladnokrvno, s pripombo, počakajmo, bomo videli, kako se bo obnesel. Množica na Trgu sv. Petra, večinoma mladi Italijani, pa je navdušeno pozdravljala novega papeža Benedikta XVI. Nobenega razočaranja, ker ni bil izvoljen Italijan, le velikansko navdušenje. In ko so vzklikali njegovo ime, se ni vedelo, ali mu za dobrodošlico vzklikajo »blagoslovljen« ali pa so enostavno navdušeni nad njegovim imenom in vzklikajo njegovo ime, saj je v italijanščini isto eno in drugo.

Božo Rustja, urednik mesečnika Ognjišče in tiskovni predstavnik koprške škofije

Oče, ki posluša in spoštuje človeka

Zavedam se, da mi je še preveč blizu Janez Pavel II., da bi se usmeril k prihodnjemu papežu in upam, da ne bom naredil pogoste človeške napake, da bom prihodnjega papeža primerjal s pokojnim, kajti vsak človek je enkratna osebnost in to velja tudi za papeža.

Ob izvolitvi Benedikta XVI. so ljudje, ki so imeli v življenju z njim stik, poudarjali, da je to človek, ki ima izredno sposobnost poslušanja sočloveka. Prav zaradi te lastnosti poslušanja – tudi takrat, ko sogovornik ni enakega mnenja kot on – naj bi ga kardinali tako hitro izvolili za papeža.

Ratzinger je bil kurijski kardinal in tako se je v letih, ko je opravljal službo prefekta Kongregacije za nauk vere, srečal z velikim številom škofov, v mednarodni teološki komisiji pa s številnimi teologi s celega sveta in tako dobro pozna stanje Cerkve po celem svetu. Ker si je kot koncilski teolog prizadeval za kolegialnost pri vodstvu Cerkve, bo to lahko sedaj kot papež tudi urenil.

Menim, da si bo podobno kot njegov predhodnik dosledno prizadeval za spoštovanje človeške osebe od spočetja do naravne smrti. Javnosti namreč ni toliko znano, da so nacisti ubili njegovega bližnjega sorodnika, ki je bil duševno prizadet. Mlad Ratzinger je tako od blizu, podobno kot Wojtyła, videl, kam (pri)peljejo ideologije, ki (v imenu napredka ali rase) zmorejo poteptati človeka.

Čedadski ali Černjejski rokopis

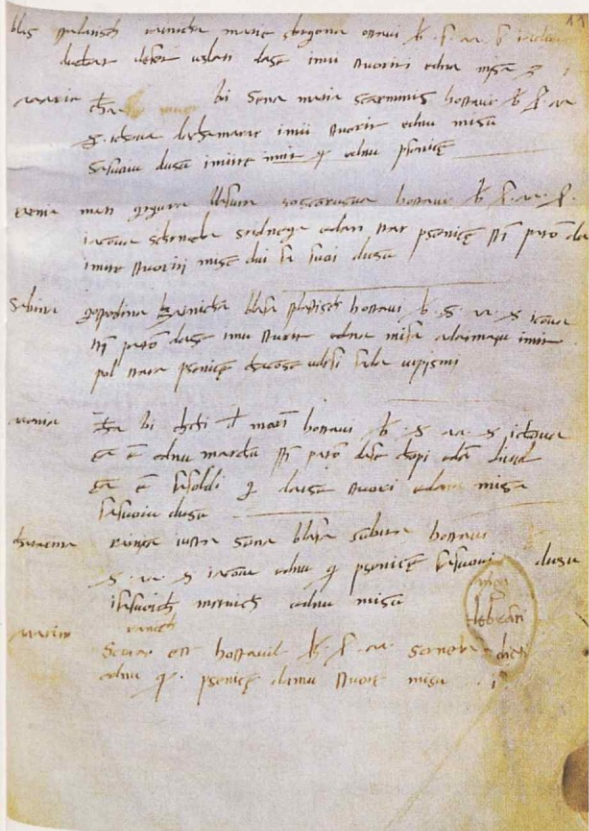
Četrty najstarejši izvirni dokument, ki ima poleg latinskih in italijanskih tudi slovenske zapise, izvira iz Čedada, zato mu rečemo Čedadski, včasih tudi Beneško-slovenski rokopis. Hranijo ga v Arheološkem muzeju v Čedadu, uradno se imenuje »Anniversario di Legati latino-italo-slavo della confraternita' di S. Maria di Cergneu. Codice n. CXLIV«. Poimenovanje rokopisa v italijanščini ni najbolj pravilno, saj beseda »slavo«, ki dobesedno pomeni »slovanski«, ni isto kot »slovenski«. Iz italijanščine izvemo, da gre za dokument bratovščine svete Marije v Černjeji, zato dokumentu v slovenščini pravimo tudi Černjejski, redkeje tudi Černjevski rokopis. Nastal je v sredini 15. stoletja, slovenski zapisi pa izvirajo iz leta 1497, okroglo lahko rečemo, tam nekje okoli leta 1500.

Gre za rokopisno knjižico, ki ima 16 listov, popisanih na obeh straneh; vseh zapisov je 102, od teh jih je kar 52 v slovenščini. Prvi zapisi so v latinščini, sledijo nekateri v severnoitalijanskem narečju, ki se je takrat govorilo okrog Černjeja, v zadnjem delu so slovenski zapisi. Zanimiv podatek je v 41. zapisu, ki je latinski in nam sporoča, da je leta 1497 notar Johanes z Vegle (to je, z otoka Krka, Italijani mu rečejo Veglia) začel prevajati latinske zapise v slovenščino. 25 jih je v slovenščino prevedel on sam, njegovo delo so nato nadaljevali drugi pisarji, vseh skupaj naj bi jih bilo dvanajst ali celo trinajst. Vsak zapis ima od tri do pet vrstic, gre pa za imena faranov in obiskovalcev, zanimivo tudi s Krasa, cerkve svete Marije v Černjeji ter njihovih zaobljub in daril bratovščini. Da bomo čim-

bolj konkretni, si pogledjmo pet zapisov v slovenščini; posredujemo jih v prevodu v sodobni slovenščini.

Petar rajnika Mavra iz Subita je zapustil Bratovščini svete Marije tretjino enega posestva v kraju, ki se imenuje »v Pekol«, da bi se storilo vsako leto za njegovo dušo dve maši.
(9. zapis v slovenščini, prevedel ga je Johanes z Vegle)
Simon rajnika Marina iz Kras / s Krasa je zapustil Bratovščini svete Marije eno zemljišče, s katerim (zemljiščem) plača kot ustanovo Bratovščini pol kunca vina, da bi se storila ena maša za njegovo dušo.
(11. zapis v slovenščini, prevod Johanesa z Vegle)
Mohor iz Tajpane je zapustil Bratovščini svete Marije kot ustanovo pol kunca vina in vrh tega en »bajarc« (ograjen travnik) na kraju, ki se imenuje »sot Čenta«, da bi se storila ena maša za njegovo dušo.
(19. zapis v slovenščini, prevedel ga je Johanes z Vegle)
Dona Križna, žena rajnika Lovrenca iz Prosenika, je zapustila Bratovščini ali »fratali« svete Marije v Černjeji en kvart pšenice, da bi se delali vsako leto za njeno dušo 2 maši, vsako mašo za 7 soldinov, a za »vigilijo« (dan pred praznikom) za 1 sold.
(47. zapis v slovenščini, neznani pisar, eden od 13 avtorjev slovenskih zapisov)
Rajnik Mihel Čušin iz Brezja je zapustil »fradaji« Device Marije iz Černjeja razen izboljšav, ki so na Karnici, eno kvarto pšenice in pol kunca vina s (tem) pogojem, da je treba delati vsako leto dve maši za njegovo dušo.
(51. zapis v slovenščini, neznani pisar, eden od 13 avtorjev slovenskih zapisov)

Neopaženost Čedadskega ali Černjejskega rokopisa
 Rokopis še do danes ni prišel v zavest slovenske literarne zgodovine. Odkrili so ga šele pred dobrimi sto leti: Slovenec in Poljak. O njem je v letih 1891/92 v nemščini pisal slovenski jezikoslovec Vatroslav Oblak in nekaj let pozneje (1906) v Sankt-Petersburgu živeči Poljak Baudouin de Courtenay, zanimivo, kar v staro-cerkveni slovanščini. To sta prvi in do nedavnega edini izdaji Čedadskega rokopisa. Kot dopolnilo k

Verski pomen Črnejškega rokopisa

Kljub temu da so se že približevali krizni časi in razkol zahodne Cerkve, je v zapisih rokopisa veliko vere in predanosti. Izstopa beseda »sveta Marija«, kar je spet tipično in tako toplo slovensko. Bratovščino svete Marije imamo lahko za vredno predhodnico poznejših Marijinih družb, ki so dobro delovale in oblikovale veliko mladih ljudi, predvsem deklet in mater. Ali ni zanimivo, da je prav blizu Čedada vzniknila za Slovence priljubljena božja pot na Stari gori? Verjetno to ni naključje. Še preden je nastalo romarsko svetišče, je Marija že imela svoj dom v srcih slovenskih, italijanskih in furlanskih vernikov. Tudi to dokazuje Črnejški rokopis.

Kulturnozgodovinski in narodnostni pomen Čedadskega rokopisa

Poglejmo, kaj zares pomenijo zapisi v slovenščini, v isti knjigi, kjer so tudi latinski in italijanski narečni zapisi. Najprej zagotovo to, da je bilo področje Benečije dvojezično in da se je slovenski jezik, poleg latinskega, takrat uradnega pisarniškega jezika, uradno uporabljal prav tako kot takrat govorjena italijanščina. Okrog leta 1500 torej se je slovenski jezik v Benečiji že izoblikoval v razviti slovenski pisarniški jezik. Se zavedamo tega dosežka, ki nam jasno sporoča, da je Benečija bila v vsakdanjem življenju že vsaj petsto let pred nastankom tega dokumenta, od časov Brižinskih spomenikov naprej (okoli leta 1000) že dvojezična (italijansko-slovenska), na cerkveno-administrativnem področju pa celo trijezična (latinščina-italijanščina-slovenščina). Danes bi rekli, da je bila že takrat na zavidljivi evropski ravni, ki je še danes, posebno v deželah naših narodnih manjšin, ne zmoremo. Da je prostor Slovenske Benečije rojeval Čedermace, pesnike kot Ivana Trinka in branitelje slovenstva kot Pashala Gijona, Marina Qualizzo in Boža Zuanello, se ni čuditi. Čudimo se lahko le kugi 20. stoletja, stručenemu nacionalizmu, ki je z raznarodovalno politiko (po drugi svetovni vojni celo v imenu stranke krščanskih demokratov) vztrajno, zahrbtno in grobo brisal vsako sled slovenstva v Benečiji. Ko že desetletja spremljamo, od daleč zgleda kot igra nedoraslih otrok, mazače slovenskih spomenikov, občasno postavljanje pa spet odstranjevanje table dvojezičnih napisov v zamestvu v Italiji in v Avstriji, se lahko samo primemo za glavo in vzdihnemo: v katerem času sploh živimo? Da, v času, ki še ni na višini kulture Čedadskega rokopisa, v času, ki še potrebuje dolgo obdobje zadrževanja hudih zgodovinskih ran.

Oblakovi izdaji velja omeniti Štrekljevo narodopisno študijo, ki pa ne vsebuje besedilnih izdaj. Če je še med raziskovalci zgodnjih dokumentov pismenstva v slovenščini bilo do danes tako malo zanimanja za Čedadski rokopis, kaj šele v širšem kulturnem krogu in pri Slovencih nasplohi! Dokumenta niso vzeli zares in so ga imeli za drugorazrednega, ker se besedila skoraj standardno ponavljajo. To potrjuje tudi ruski emigrant dr. Nikolai Mikhailov, trenutno najboljši poznavalec rokopisa.

Imenoslovno in krajevnoslovno (topografsko) bogastvo Čedadskega rokopisa

Iz navedenih petih izpisov takoj opazimo, koliko imen in krajev nam ta rokopis posreduje; vseh skupaj je namreč 52 takih zapisov. Ni moj namen analizirati teksta jezikovno, imenoslovno in topografsko. Opozoril bi le na to, kako preko zapisanih podatkov zaživi slovenska beneška pokrajina, s slovenskimi ljudmi, z narečnimi besedami (kot npr. fradaja ali fratala za bratovščino, bajrc za ograjeni travnik), z domačimi vzdevki za določene dele njiv, pašnikov, travnikov, gozdov (kot npr. v Pekol, na Karnici, sot (pod) Čenta itn.).

Bitka proti malodušju

Ali imaš kakšen uporaben recept za moje boje proti malodušju? Po pravici ti povem, da imam vsega dovolj. Ne vem, kaj še lahko poskusim in rad bi kaj spremenil v sebi, preden izgubim upanje, da je še možno, da ohranim veselje do tavanja po tej zemlji.

Matjaž

Dragi Matjaž, že brskam. Nekaj receptov na zalogi res čaka! Dobro znamenje življenja je že bitka, v kateri vztrajaš. Upam, da ti bo kakšen naslednjih nasvetov pri tem v oporo. Sestavila sem jih s pomočjo prijateljev, ki so se podobno prebijali skozi minska polja malodušja. Obljublajo, da je mogoče priti skozi.

Ali si si že kdaj vzel čas za to, da bi si zastavil cilje, ki bi jih rad dosegel? No, vsaj enega, ki te zares zanima. Kaj bi si želel? Lahko so kratkotrajni, lahko tudi dolgoročni, vendar si nato glede nanje postavi natančne zahteve, na primer urnik, ki se ga boš lahko držal. Če ti ni zoprno, se pridruži organiziranim dejavnostim, ki jih imaš rad (na fakulteti, v župniji, v kakšnem društvu ...) ali pa si jih izmisli sam. Ne kot beg v dejavnost, ampak kot sodelovanje z drugimi, ki te spodbujajo, postavljajo meje ...

Odloči se, da te ne bo skrbelo zase, temveč boš raje poskrbel za druge. Kaj potrebujejo, kaj jim lahko daš? Darovanje sebe postane vir sreče. Lahko se izrazi prek majhnih pozornosti do drugega.

Odloči se, da vsak dan pohvališ vsaj tri stvari in da pri vsakomer, ki ga srečaš, občuduješ najmanj eno dobro potezo. S tem boš dal pogum drugemu, pa še ti se boš naučil poiskati tisto, kar je dobro. Pri stvareh, ki se ti zdijo samo slabe, si reci: zagotovo ne vidim vsega, in če nekaj je, potem je že v tem, da je, gotovo več dobrega kot slabega. Sicer Bog dopušča, da je slabo neprestano prisotno v našem svetu. Vendar se s tem nikoli ne strinja. Božja potrpežljivost z ljudmi je vzrok, da moramo vedno prenašati izkušnjo zla.

Pomenljivo pa to postane samo v zaupanju, da Bog navsezadnje rešuje svet na svoj način. Kristus ni udaril po krivičnikih, ampak je zanje sprejel križ, 'kakor jagnje, ki gre berz glasu v zakol'. To je skrivnost božjega načina pridobivanja svobode, ki se mu moramo ljudje vedno znova nekoliko privaditi.

Naše tavanje po zemlji je torej naše iskanje božjega odgovora na moje, na tvoje življenje. Ostani potrpežljiv

s seboj in s svetom po božjem zgledu. Ne bo brez uspeha, kajti Bog svojih nikoli ne zapusti sredi pota. Zapustiš se lahko samo ti in odstopiš s poti v luknjo svoje nebogljenosti.

Vzemi si čas za molitev. Za Kristusa nikoli nisi toliko »težak«, da bi se te naveličal, mogoče pa ne izpolni takoj vseh tvojih želja, ker si bolj želi tvoje družbe! Prosi ga, da ti pove, kaj bi rad od tebe in kakšnega bi te on hotel imeti. Bodi vztrajen, se splača!

Pri vsem tem premagovanju malodušja nisi sam. Niti slutiš ne, koliko tvojih vrstnikov pa tudi starejših in mlajših se prav ta čas srečuje s podobnimi vprašanji.

Petra

Čeče nad Trbovljami – podružnična cerkev sv. Katarine

Informacije: Župnijski urad Trbovlje, Trg Franca Fakina 31, 1420 Trbovlje, tel. 03/562-76-65. Dostop z avtom, glavni shod rokovo (16. avgusta).

Sveta Katarina nad Trbovljami je manj znana pa zelo prijazna vasica. Po vojni so vas preimenovali v Čeče. Kraj s prijazno cerkvico, ki vsako leto ob rokovem (16. avgusta) privabi lepo število častilcev tega priprošnjika zoper kužne bolezni in v drugih življenjskih stiskah. Čeče so značilna razložena vas v hriboviti legi pod priljubljenim hribolazniškim vrhom Mrzlico (1119 m). Leži na nadmorski višini okrog 600 metrov in vsak zaselek, ki sestavlja to vas, ima svoje ime: Dobovci, Jesenova Ravan, Zgornje in Spodnje Čeče ... Na prevalu med trboveljsko in hrastniško dolino je zaselek Potok, domačini pravijo »na Potoci«, s starodavno cerkvijo sv. Katarine Aleksandrijske, priprošnjice za »zdravo pamet«. Od tod se širi lep razgled proti Kumu, kjer kraljuje cerkev sv. Neže z dvema zvonikom, pa na toliko drugih strani Dolenjske in Štajerske, ki jih krasijo cerkve in cerkvice z različnimi konicami zvonikov in dajejo posebno pestrost naši deželi.

Cerkve sv. Katarine na Čečah se prvič omenja leta 1545 v letih turških vpadov in »nove vere«. Pravijo, da je ostanek tega poznogotsko krogovičje (verjetno ostanek gornjega dela gotskega okna), vzidano na vhodni zunanjsčini današnje cerkve. Toda bolj kakor to preprosto kamnito krogovičje nas pritegne rimski nagrobnik, ki je vzidan pod njim. Izročilo, zapisano v župnijski kroniki, pravi, da so Čeče stara rimska naselbina. Cerkev stoji na kraju, kjer naj bi bil po legendi rimski žrtvenik. Nekateri trdijo, da je bilo na kraju današnje cerkve rimsko pokopališče (Rimljani so vselej pokopavali ob prometnicah), zato so se ohranili trije nagrobniki (na cerkvi ter dva pri sosedih).

Huda preizkušnja je doletela svetišče v času nemške okupacije. Nemci so imeli v cerkvi skladišče za smodnik in partizani so ga iz bližnjih gozdov večkrat obstreljevali z zažigalnimi bombami. Oktobra leta 1944

je cerkev zagorela. Takrat so bile uničene orgle, stopil se je zadnji zvon, ki ga Nemci niso vzeli, močno pa je bila poškodovana tudi druga oprema.

Danes sta zunanjsčina in notranjsčina cerkve v vsem sijaju. Obnovljeni so vsi trije oltarji. Veliki je bil narejen v začetku 18. stoletja (1709). Njegov avtor ni znan, videti pa je, da je bil načrtovan ali da je nekoč stal v drugi cerkvi, saj mu manjka ves zgornji zaključek. Stranska dva sta delo konjiškega kiparja Janeza Pogačnika, prvi je posvečen sv. Roku, drugi pa sv. Florijanu. Prižnico so podrli in le nekaj ostankov govorijo, da je bila prav tako lepa kot oltarji. Poseben okras, čeprav popolnoma iz drugih časov, je križev pot znanega sodobnega slovenskega umetnika Franceta Goršeta.

Božjepotništvo na Čečah ni povezano s sv. Katarino, ampak s svetim Rokom v stranskem oltarju. Pred vojno je bilo še zelo živo. Povojne razmere, predvsem propadajoča cerkev in grožnje, so romanje zaustavile, po obnovah pa je zopet zaživel. Že na večer pred praznikom pride sem veliko častilcev, zlasti pa na sam god. Posebno radi pridejo verni iz okolice vse do Laškega. Ob takem obisku vam bo morda kateri od domačinov še vedel povedati zgodbo o zlatem teletu, ki so ga s plesom častili, kakor pravi legenda, pod cerkvijo. Zemlja je poganske častilce pogoltnila, zato je tam še zdaj vdornina.

Z Evropo osvobojeni strahu

Lani 1. maja smo bili Slovenci sprejeti v Evropsko zvezo. Ob prvi obletnici vrnitve domov ni bilo posebnih slovesnosti, vse je nekam samoumevno, kakor da nikoli ne bi bili kje drugje. To je zanesljivo znamenje, da se po revolucionarnem stresu vračamo v zdravo civilizacijsko stanje.

Ko se po letu članstva v Evropi oziramo na prehojeno pot, skoraj ne moremo verjeti, da smo samo eno leto v normalnem, svobodnem svetu. Pridružitve Evropi je veliko ljudi dokončno osvobodila strahu, da bodo komunisti zopet posegli po nasilju in ideološkem apartheidu, če ne bodo volili zanje. Vera, da Evropa kaj takšnega ne bo dovolila v eni svojih članic, je bila močnejša od strahu pred komunisti, ki so svoje zatiranje in izkoriščanje Slovencev gradili prav na ustrahovanju, odkritem ali prikitem.

Kako zdravilno je na slovensko skupno zavest deloval vstop v Evropo, se je pokazalo na volitvah v evropski parlament. Proti vsem pričakovanjem so prepričljivo zmagale stranke, ki so Slovenijo pred dobrim desetletjem osamosvojile in dosegle mednarodno priznanje. Različno prebarvani komunistični vladarji so na evropskih volitvah doživeli hud poraz, čeprav so bili na oblasti, v rokah so imeli vse pomembne medije in, najpomembneje, s privatizacijo so si prigrabili nekoč »družbeno« premoženje. Toda ker smo že bili v Evropi, je strah pred maščevanjem despotov, grabežljivih in skorumpiranih levičarjev toliko splahnel, da so si jih volivci upali odločno zavrniti. A to je bil le prvi sad vstopa v Evropo. Na državnoborskih volitvah lani so bili volivci še bolj drzni, kajti z oblasti so vrgli levičarje in jih zamenjali z demokrati.

Ker so med sociologi v večini tisti, ki jih je partija izšolala za svoje potrebe in ne znajo misliti s svojo glavo, še ni nihče temeljito raziskal, kakšne so globinske posledice vstopa v Evropo pred enim letom. A če sodimo po prvih kazalcih, se pravi po evropskih in državnoborskih volitvah, potem je treba priznati, da smo se Slovenci s pridružitvijo Evropi končno otrsli

strahu, ki nam ga je v kosti vbila partija s svojim terorjem med vojno, krvavimi pokoli deset tisočev po njej in pretkanim ustrahovanjem vse do nedavna. Javno-mnenjske raziskave kažejo neverjetno visoko naklonjenost Janševi vladi, kar je jasno znamenje, da od nje pričakujejo,

naj resnično ukine številne privilegije, ki jih uživajo revolucionarji, npr. desetkrat višje pokojnine, kakor je plača kakšne delavke, matere z več otroki. Kje je tu pravičnost? Ljudje bodo na strani vlade, če bo te strahovite in nezaslužene privilegije odpravila, več posluha pa imela za mladi rod in mlade družine, kajti od njih je odvisen obstoj slovenskega naroda, ne pa od samooklicanih osvoboditeljev, ki jih mora naš narod rediti že šestdeset let.

Konec aprila smo bili priča še enemu presenetljivemu kazalcu, kako s članstvom v Evropi popušča strah med Slovenci. Delova anketa javnega mnenja je namreč pokazala, da raste število ljudi, ki si upajo povedati, da so katoličani. Spomnim se, kakšno zmagoslavje so sredi osemdesetih let prejšnjega stoletja uprizorile komunistične oblasti, ko so njihovi »raziskovalci« odkrili, da je v Sloveniji manj kakor polovica ljudi vernih. Vemo, kako so se prejšnje oblasti trudile, da se vprašanje o vernosti sploh ne bi zastavilo ob popisu leta 2002, ker so na koncu le morale popusti, je bilo vprašanje zastavljeno tako, da mnogi iz previdnosti nanj raje niso odgovorili. Kljub temu se je na popisu za katoličane izreklo 57,8 odstotkov Slovencev, se pravi več kot polovica. Po Delovi anketi pa se jih sedaj za katoličane izreka 75,6 odstotkov (1,7 % pravoslavni, 1,3 % muslimani, 0,7 % protestanti in 0,1 % judje, 0,4 % drugih ver, 20,2 % se ne prišteva nobeni veri).

Za takšne spremembe v izražanju političnih in verskih prepričanj ni druge pametne razlage kakor osvoboditev od strahu, ki se je zgodila v tem prvem letu naše pripadnosti Evropi. Gledano duhovno, je to velik napredek, kajti osvobojeni strahu smo pripravljeni na sodelovanje in postajamo ustvarjalni, kar je pogoj za vsestransko rast.

Drago K. Ocvirk

Odpornišтво je ohranilo Slovence kot narod

Govor Predsednika Vlade Republike Slovenije Janeza Janše na osrednji državni slovesnosti ob dnevu upora proti okupatorju na Mali gori pri Ribnici, 27. aprila 2005

Spoštovani veteranke in veterani, ekscelence, dragi rojaki!

Duh odpornišтва, samoobrambe je bil med Slovenci vselej živ. Tako kot pri številnih drugih narodih je bil odpor oziroma samoobramba del naše narodne identitete, ki nas je na tem prepisnem delu Evrope, čez katerega so se selila ljudstva in številne vojske, tudi ohranil.

Slovenci smo morali v zgodovini nepopustljivo braniti svoje temelje: ozemlje, premoženje in jezik kot osnovo svoje lastne kulture. Naši predniki so svoje odpornišvo pokazali med turškimi vpadi in še mnogokrat pozneje v zgodovini. Tudi v nepopustljivem in hrabrem boju Slovencev na soški fronti med prvo svetovno vojno vidijo mnogi zgodovinarji predvsem željo braniti svojo domovino. Dejansko je vsa slovenska zgodovina eno samo narodno odpornišvo, kajti le zaradi njega smo se lahko ohranili, čeprav nam je grozila izginitve. Slovenci, če odmislimo Mohorjevo družbo in Slovensko matico ter nekatera njim podobna kulturna podjetja, skoraj vse do leta 1918 nismo imeli nobene osrednje organizacije, ki bi skrbela za vse Slovence. Pa vendar je bil že do začetka 20. stoletja dosežen zavidljiv kulturni razvoj. In kultura je bila temeljna podlaga vseh pomembnejših odporniških podjetij v naši zgodovini.

Zakonsko podlago državnega praznika dneva upora proti okupatorju je določil zakonodajalec, prvi demokratično izvoljeni slovenski parlament, zakon pa je leta 1991 predlagala prva slovenska demokratično izvoljena vlada. V zakonu je 27. april, ki se je v enopartijskem času praznoval kot dan OF, opredeljen kot dan upora proti okupatorju. V obrazložitvi in

razpravi o Zakonu o praznikih in dela prostih dnevih je vlada poudarila, da je ta praznik namenjen počastitvi slovenskega odpornišva skozi zgodovino, še posebej pa v svojem sporočilu nosi značilnosti protifašističnega boja.

Pri sprejemanju je bil oblikovan tudi predlog, da bi bil 27. april še naprej dan OF, vendar je bil z veliko večino zavrnjen. In pozneje ni bil nikoli več formalno ponovljen. Širša podlaga praznika je bila v javnosti sprejeta z velikim soglasjem, ker neupravičeno ni izključevala nikogar, in to kljub temu, da so v posamičnih letih državne proslave skušale ožiti njegovo zakonsko vsebino.

Ker praznik v svojem sporočilu nosi še posebej značilnosti protifašističnega boja, za njegovo počastitev ni primernejšega kraja, kot je kraj današnje prireditve.

Danes je prvič po 64 letih tu na Mali gori nad Ribnico državna prireditev. Nikoli doslej je še ni bilo. Bile so samo društvene in občinske. Čeprav je ravno tukaj potekal prvi oboroženi spopad na slovenskem ozemlju med protifašističnimi uporniki narodnoobrambne organizacije TIGR in okupacijskimi silami po kapitulaciji jugoslovanske kraljeve vojske.

Slovenci, ali bolje slovenski Primorci, so ves čas fašizma dokazovali svoj odpor. Pri teh prizadevanjih se je v vojaškem pogledu najvišje povzpел TIGR, katerega pripadniki in simpatizerji pomenijo najstarejše oborožene protifašiste v Evropi. Poleg njih se je treba spomniti še duhovniške organizacije Društvo svečenikov sv. Pavla, ki je ogromno naredila za obrambo slovenstva na kulturnem področju. Prizadevanja primorskih Slovencev so uživala moralno in materialno pomoč tudi pri številnih organizaci-

Dan slovenske zastave na GEOSSu

Zastave se na ogled postavijo.

jah in posameznikov v jugoslovanskem delu Slovenije in celotni takratni državi, še zlasti pa med primorskimi emigranti. Slovenski antifašizem torej ni iznajdba leta 1941 oziroma takrat ustanovljene Antiimperialistične oziroma poznejše Osvobodilne fronte, ampak je bistveno starejši. Praktično je bil del politične in narodne zavesti vseh takratnih Slovencev.

Znameniti angleški zgodovinar A. J. P. Taylor je zapisal, da so bili Slovenci po zaslugi TIGR-a prvi zavzniki Velike Britanije v drugi svetovni vojni. Dejansko je bil njihov boj na Mali gori 13. maja 1941 prvi oboroženi spopad Slovencev z okupatorji. To dejstvo je tiste, ki so hoteli monopolizirati slovensko odporništvo ne glede na zgodovinska dejstva, motilo ves čas po drugi svetovni vojni. Tigrovcu so bili dejansko zamolčani. Polno priznanje jim je dala šele samostojna slovenska država. Tudi današnja državna proslava na tem kraju je del prizadevanj, da se popravi zgodovinska krivica.

Protiimperialistična fronta, ki je bila ustanovljena 26. aprila 1941 in se je šele pozneje preimenovala v Osvobodilno fronto, je dejansko nastala v duhovnem in političnem ozračju nemško-sovjetskega pakta iz leta 1939. Pri glavnih pobudnikih in organizatorjih ni izhajala iz načelnega antifašizma in antinacizma, ampak iz prepričanja nujnosti spopada imperialističnih taborov. Ker osnovni cilj protiimperialistične fronte ni bil narodnoobrambni, med ustanovne skupine nikoli niso povabili organizacije TIGR.

Ključni problem PIF, poznejše OF, je monopolizacija narodnoobrambnega boja, ki jo je OF formalno potrdila 16. septembra 1941, ko je vse, ki niso bili pripravljeni priznati njenega, to je komunističnega vodstva, označila za izdajalce slovenskega naroda. Nobena

demokratska stranka ali vlada ne more pristati na posebna ideološka tajna nagla sodišča, na katerih so bili obsojenci ustreljeni brez pravice do zaslišanja in pritožbe. S to monopolizacijo narodnoobrambnega gibanja se OF bistveno loči od večine zahodnoevropskih odporniških gibanj.

Slovenska država v imenu boja proti okupatorju ne more pristati na kršitve mednarodnih standardov vojne prava in civiliziranih pravnih načel, ki tudi v vojnem času zlasti civilnemu prebivalstvu zagotavljajo pravico do življenja, osebne nedotakljivosti, verske in osebne svobode, nepristranskega sojenja in pravico do poštenega postopka ter zasebne lastnine. Ta načela in pravila obvezujejo okupatorja in upornike proti njim.

Zaradi zgodovinske resnice ter nekaterih dvomov in skušnjav, ki se ponovno pojavljajo v nekaterih krogih v naši soseščini, moramo ponovno poudariti, da je temelj vsega zla, ki se je med drugo svetovno vojno in takoj po njej zgodilo v Sloveniji, tuja okupacija. Brez nje ne bi bilo ne vojne ne strahotnih žrtev, ne državljankega spopada ne fojb in drugih medvojnih in povojnih zločinov. Tuja okupacija je šele ustvarila podlago za strahote, ki so usodno zaznamovale slovenski narod. V času, o katerem govorimo, se je v razponu polovice desetletja zgodilo toliko zla, ki ga nikoli ne bi smelo biti, da posledice zdravimo še danes.

Vsaka vojna je nesreča in prinaša s seboj trpljenje. Toda v času, o katerem govorimo, so se na slovenskem ozemlju zgodile stvari, ki se v človeški civilizaciji ne bi smele zgoditi:

1. Fašistični in nacistični okupator je s kršenjem mednarodnih vojnih konvencij, streljanjem talcev, uničevalnimi taborišči, množičnim preseljevanjem in genocidno politiko ustvaril razmere, ki posameznikom v mnogih primerih niso dopuščale nobene dobre izbire.
2. Komunistična partija je po navodilih Kominterne in prek OF s smrtno kaznijo prepovedala odpor proti okupatorju zunaj OF ter skušala izenačiti domoljubje s tujo ideologijo, nato pa je VOS OF do konca julija 1942 pod različnimi pretvezami brez kakršnih koli sodnih postopkov postrelila stotine Slovencev.
3. Protikomunistična stran je prisegla zvestobo okupatorju, česar moralno ni mogoče z ničimer opravičiti.
4. V drugi polovici vojne sta komunistična in protikomunistična stran zagrešili vrsto zločinov nad posamezniki, sonarodnjaki, ki se niso mogli braniti.

5. Že po končanih spopadih in vojni je zmagovita stran izvedla množičen poboj vojnih ujetnikov različnih narodnosti, pa tudi številnih civilistov.

Demokratska Slovenija kot del združene demokratske Evrope ob vsem spoštovanju do resničnega antifasizma in odporništva ne more pristati niti na poskuse njegovega omalovaževanja niti na njegove zlorabe za cilje totalitarizma, saj bi se s tem odpovedala tistim načelom, na katerih sloni samostojna demokratska Republika Slovenija, pa tudi Evropska zveza.

Za boj proti okupatorju ni bistveno politično pričanje udeležencev. In pri veliki večini posameznikov, ki so odšli v partizane, politični motiv ni prevladal. Zato velika večina borcev NOB ni odgovorna za številne napake in zločine vodstva OF, saj so bili pogosto prav oni njihova prva žrtev.

Za demokratske, evropsko usmerjene posameznike in politične stranke ni in ne more biti problematičen boj proti okupatorju in še manj sodelovanje z zavezniki, ki so partizansko odporništvo priznali kot del antihitlerjevske koalicije, ampak vse tisto, kar je na obeh straneh doma onemogočilo dejanski enotni vsenarodni odpor proti okupatorju.

V opisanih razmerah veličina dejanj pripadnikov TIGR-a še posebej izstopa. Bili so odločni za boj, pripravljeni na žrtve, toda upoštevali so evropske civilizacijske norme. V boju so se izogibali civilnim žrtvam. Leta 1938 niso naredili atentata na Mussolinija, ki so ga dobro pripravili, ko je prišel v Kobarid, ker bi morali žrtvovati tudi skupino šolskih otrok. Njim cilj ni posvečal sredstev. Bili so patrioti. Pripadniki TIGR-a, ki so živeli v Sloveniji, so bili po italijanski okupaciji

Begunci. Bilo je pred 60 leti. (arhiv: Rafaelova družba)

Dolenjske in Notranjske tisti Slovenci, ki so se prvi z orožjem spopadli z oboroženim okupatorjem.

Do prvega spopada pripadnikov organizacije TIGR je prišlo tu, na Mali gori, 13. maja 1941. Kmalu po okupaciji so se sem umaknili tigrovci Tone Majnik, Ferdo Kravanja ter vojaški voditelj TIGR-a Danilo Zelen. Ko jih je izsledila italijanska patrulja, so se z njo junaško spopadli. Danilo Zelen je bil hudo ranjen in si je sam vzel življenje, da ne bi padel v roke sovražniku. Hudo ranjenega Kravanja so Italijani ujeli, Majniku pa je že vključenemu pozneje uspelo pobegniti. Za ta junaški spopad se je kmalu zvedelo po vsej Sloveniji in je med Slovenci dvigovalo uporniški duh.

Anton Majnik je nato skupaj s tigrovčema Tonetom Černačem in Justom Godničem na tem območju organiziral prvo partizansko enoto, Ribniško četo. Ob ustanovitvi 1. julija 1941 je štela 14 bojnikov. Enota je bila ustanovljena štiri dni prej, preden je KPS izdala poziv za vstajo. Vodstvo KPS je kmalu v četo poslalo komisarja, ki je zahteval, da prisežejo Stalinu. Tigrovci pa so se tej zahtevi uprli, češ da so že prisegli organizaciji TIGR in boju za združitev Slovencev. Iz Ljubljane je nato prišel član vodstva komunistične partije dr. Aleš Bebler in zamenjal komandirja čete tigrovca Toneta Černača. Tigrovci so zaradi teh nesporazumov odšli iz Ribniške čete in se pridružili drugim partizanskim enotam, vendar tam niso dosegli vidnih funkcij. Večina jih je pozneje v boju padla, Majnik v ne povsem pojasnjenih okoliščinah.

Kljub 15-letni tradiciji in izkušnjam iz protifašističnega boja TIGR-a nikoli niso vključili v OF. Prvi oboroženi spopad tigrovcev s fašističnimi okupatorji je bil večino časa po drugi svetovni vojni pri nas zanamarjen. Za dan upora oziroma dan vstaje in republiški praznik pa je bil v Socialistični republiki Sloveniji kot posmeh resnici izbran dogodek 22. julija 1941, v katerem sploh ni šlo za spopad z okupatorjem, ampak za obračun med Slovenci.

Spoštovani!

Zaradi vsega naštetega smo še posebno zahvalo dolžni združenju TIGR, ribniški in primorskim občinam, ki so postavili pomnik Danilu Zelenu in sobojevnikom ter ta pomembni dogodek pomagali iztrgati iz pozabe. Hvala tudi vsem zgodovinarjem in publicistom, ki ste pisali o TIGR-u in negovali pozitivno izročilo najstarejšega odporništva proti fašizmu v Evropi.

Se nadaljuje na strani 35

»ROMANJE TREH SLOENIJ« NA SVETE VIŠARJE – 7. avgust 2005

08.00 – začetek poti in križevega pota za tiste, ki boste šli peš od vznožja nad Žabnicami

10.30 – predavanje zgodovinarja Jožeta Dežmana: "S pravno ljubeznijo iz rdeče ledene dobe"

12.00 – sveta maša, ki jo bo daroval ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Alojz Uran

13.00 – kratek kulturni program s pozdravnim nagovorom poslanke Mojce Kucler Dolinar

13.30 – prosti družabni program

LEPO VABLJENI!

*Rafaelova družba
in Zveza evropskih izseljenskih duhovnikov*

Na mostu, ki povezuje Gornjo Radgono in Bad Radkersburg, so 1. maja na poseben način proslavili prvo obletnico vstopa v Evropsko zvezo. V obeh mestih so pripravili srečanje mladinskih cerkvenih zborov, popoldne pa sta sveto mašo na mostu darovala pomožna škofa iz Gradca in Maribora, dr. Franc Lakner in dr. Anton Stres. Na križ na mostu, ki so ga privrženci Hitlerjeve mladinske organizacije leta 1945 odstranili in so ga pred desetimi leti znova postavili, so namestili podobo križanega Kristusa.

✱

V Sloveniji se cene življenjskih potrebščin aprila v primerjavi z marcem v povprečju niso spremenile. Rast cen v prvih štirih mesecih letos tako ostaja 1,1-odstotna, medtem ko je bila inflacija v medletni primerjavi 2,7-odstotna.

✱

Organizacija Freedom House je izdala letno poročilo o svobodi medijev po svetu. Globalni pregled neodvisnosti medijev, v katerem je Slovenijo med 194 državami uvrstila na 35. mesto, ki si ga Slovenija deli s Kostariko. Našo državo so uvrstili v skupino držav, kjer so mediji svobodni, takšnih držav pa so našteali 75. Organizacija v svojem poročilu ugotavlja, da kljub uredniški neodvisnosti obstaja omejena samocenzura, ki je posledica posrednih političnih in gospodarskih pritiskov. Poročilo še navaja prvi primer splošne no-

Švica. Na materinskem dnevu v Oltenu se nas je zbralo kar nekaj.

vinarske stavke na dan parlamentarnih volitev oktobra lani, ki sta jo kršila le komercialna televizijska postaja POP TV in časnik Finance.

✱

Na prvi pomol koprške luke je aprila priplula ladja Minerva II s 342 kabinami, 300 člani posadke in 620 angleškimi turisti na krovu. Prihod 180-metrške ladje je prvi veliki korak k ustanovitvi potniškega terminala, ki naj bi bilo zanimivo predvsem zaradi pestre ponudbe izletov. 60 odstotkov od 620 angleških turistov, ki so se izkrcali v Kopru, se je odločilo prav za enodnevne izlete v Ljubljano, Bohinj, na Bled.

✱

Jezuitska služba za begunce je v duhovnem središču sv. Jožefa v Ljubljani odprla prvo računalniško učilnico za begunce in prosilce za azil v Sloveniji.

✱

V polovici slovenskih družin nikoli ne govorijo o 2. svetovni vojni, občasno govorijo o njej v 40 odstotkih družin, v slabih 10 odstotkih pa o njej pogosto govorijo, kar nas postavlja na isto raven z Nemci in Avstrijci. Takšni so rezultati ankete o pogledih na 2. svetovno vojno, ki jo je v sodelovanju z avstrijskim inštitutom IMAS v Sloveniji izvedla agencija RM Plus. Anketirani tudi precej dvomijo o objektivnosti informacij o 2. svetovni vojni. V Sloveniji jih kar 46 odstotkov meni, da so enostranske in izkrivljene, kar nas uvršča na prvo mesto med vsemi anketiranimi narodi. Le 26 odstotkov Slovencev je prepričanih, da se o medvojnem dogajanju danes poroča stvarno in objektivno, tako pa je prepričanih 45 odstotkov Nemcev.

Slovenski državni vrh prvo leto članstva Slovenije v Evropski zvezi opisujejo kot pozitivno izkušnjo. Gotavljajo, da se je država dobro znašla v novi vlogi.

Oč vedno višjih svetovnih cenah nafte prihajajo v ospredje tudi vprašanja o ravnanju v primeru nastopa hudih motenj na slovenskem naftnem trgu. Pri slednjem imajo pomembno vlogo tudi obvezne rezerve nafte in njenih derivatov. Slovenija, ki mora imeti zahtevane 90-dnevne rezerve nafte najkasneje do 31. decembra letos, ima trenutno oblikovane rezerve za 75 dni porabe, in sicer preračunano na porabo v letu 2004.

Slovenija je po izsledkih raziskave italijanske agencije za tržne raziskave v turizmu med italijanskimi turisti ena najbolj priljubljenih destinacij. Izsledki so pokazali, da se je Slovenija v segmentu poslovnega turizma uvrstila na prvo mesto. Sledile so ji Španija, Češka, Avstrija, Egipt, Francija in Hrvaška. Slovenija je zanimiva tudi za družinski turizem, saj so jo italijanski turisti uvrstili na drugo mesto lestvice najbolj priljubljenih turističnih destinacij za družinske počitnice.

Lani je bilo v Sloveniji med tujimi gosti največ prav Italijanov, tako je v Sloveniji prenočilo 786.130 italijanskih gostov.

Po podatkih ministrstva za zdravje je bilo lani v državi izgubljenih več kot 11 milijonov delovnih dni, kar je zmanjšalo BDP za 1,5 odstotka, skupaj z drugimi stroški (delavca, delodajalca, zdravstvenega sistema) pa kar za šest odstotkov BDP. Po zadnjih podatkih je na leto izgubljenih 14 dni na prebivalca zaradi bolniške odsotnosti (v EU 11,58, na Danskem 24,70, v Romuniji devet, na Slovaškem 29,10 dneva), z dela je

Stuttgart. Med sveto mašo v sv. Ebehardu

Essen. Pisani družini 13 različnih narodnih skupin so dišale slovenske dobrote.

odsojnih kar 35.000 delavcev na dan. Na ministrstvu razmišljajo, da bi zmanjšali nadomestilo za bolniško za tiste, ki se v prostem času zavestno izpostavljajo tveganim dejavnostim (od nevarnih športov do vožnje z avtomobilom).

Neznanci so v noči na 27. april s črno barvo in žaljivkami v italijanščini popisali spomenik v spominskem parku NOB na Trnovem nad Novo Gorico ter izobesili fašistične in nacistične simbole. Skrunitev slovenskih nacionalnih simbolov ter obeležja, ki je posvečeno padlim v drugi svetovni vojni, je ostro obsodil predsednik vlade Janez Janša, sledili so mu tudi drugi. Goriški župan Vittorio Brancati se je novogoriškemu županu in domačinom že opravičil za brezvestno vandalsko dejanje.

Posebnost Slovenije je, da zaostaja v jasnem opredeljevanju odnosa do totalitarnega dela svoje preteklosti, je dejal slovenski poslanec v Evropskem parlamentu Alojz Peterle. Zaradi nerazčiščenega odnosa do tega dela slovenske preteklosti po njegovem prepričanju "prihaja do čustvenih situacij, dejstev na terenu, ki vznemirjajo javnost in sprožajo različne komentarje". Čim bolj bo ta odnos razčiščen, tem manj bo pojavov, kot so se zgodili na Trnovem ali drugod, je menil Peterle.

Odkar je Slovenija polnopravna članica Evropske zveze je Slovenska škofovska konferenca polnopravna članica Komisije škofovskih konferenc Evropske zveze. Zastopa jo mariborski pomožni škof doktor Anton Stres.

A N G L I J A

LONDON

Letošnja mednarodna maša v stolnici sv. Jurija londonske katoliške nadškofije Southwark v nedeljo, 17. aprila (na četrto velikonočno nedeljo), je potekala nadvse slovesno. Bogoslužje je vodil nadškof msgr. Kevin ob somaševanju velikega števila duhovnikov-kurativ posameznih narodnostnih skupnosti, med katerimi so tudi Slovenci pri tej maši imeli pomembno mesto. V slovenskem jeziku je v katedrali odmevala ena od prošenj za vse potrebe, ki sta jo pri oltarju prebrala fant (naš jezuitski bogoslovec Damjan) in dekle v narodni noši (študentka Lavra).

K oltarju smo na začetku maše vstopali nadvse slovesno v procesiji. Našo reprezentativno skupino so zastopali skupaj z župnikom: mlada Slovenca iz okolice Londona: Jurij, ki je nosil slovensko zastavo, Julijan z lepim »banderom« brezjanske Matere Božje, ki so nam ga posodili bedfordski rojaki (Filip Vidmar), in dve narodni noši, ki sta jo nosili študentka Lavra in mati ter stara mati Metka.

Pri predstavitvi v katedrali nas je z imenom skupnosti in odgovornega duhovnika razglasil voditelju bogoslužja (nadškofu) in prisotnim vernikom kanonik James Cronin, stolniški župnik in odgovorni za pastoralo priseljencev v tej londonški nadškofiji. Naš župnik se je nato predstavil naškofu ter nadaljeval pot k oltarju, ostali, ki so ga

spremljali, pa so zasedli svoja mesta v ladji katedrale.

Po slovesnem bogoslužju se je lahko vsakdo srečal z nadškofom ob izhodu iz cerkve. V župnijski dvorani pa je nato sledila pogostitev.

Zadnji teden meseca aprila je bil na obisku v »Našem domu« gospod Andrej Sever, župnik iz Ajdovca na Dolenjskem, ki si je s svojimi domačimi (z bratom, svakinjo in nečakinjo) ogledal londonske znamenitosti. Njihovega obiska smo bili vsi veseli, saj so bili zelo prijetni gostje.

Prav tako smo imeli konec aprila kar dva vljudnostna obiska s strani slovenske države: v sredo, 27. aprila, na sam državni praznik je »Naš dom« obiskal Franc Pukšič, državni sekretar z vladnega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu. V njegovem spremstvu so bili še njegov pomočnik Zvone Žigon, naš veleposlanik v Londonu Iztok Mirošič in Anita Stankovič, funkcionarka naše ambasade.

Že naslednji dan pa smo imeli na obisku mag. Janeza Krambergerja, predsednika Komisije DZ RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. V »Naš dom« je prišel v spremstvu tajnice omenjene komisije in našega veleposlanika Mirošiča.

Gostje so si po pogovoru z župnikom in prebivalci »Našega doma« ogledali vso stavbo naše misije in ugotovili, da si tako župnikovo dolgoletno poslanstvo med rojaki v Veliki Britaniji kakor tudi sama hiša, ki že več kot 50 let služi Slovincem v Združenem kraljestvu, rojakom s sveta in iz domovine, zaslužita ne samo priznanja, ampak tudi kake materialne podpore (subvencije).

Prve dni maja je v Angliji (na polotoku Cornwallu) nastopal na 2. mednarodnem festivalu moških pevski zborov tudi slovenski moški pevski zbor »Srečko Kosovel« iz Ajdovščine. Pri tem zboru poje tudi velik prijatelj »Našega doma« in slovenskega župnika v Londonu, naš dobri ing. Martin Furlan, ki je pred leti dalj časa bival v Londonu zaradi specializacije. Ko se je zbor »Srečko Kosovel« vračal preko Londona v domovino, je Martin po telefonu poklical župnika in mu povedal, da so imeli na potovanju precejšnjo zalogo Fructalovih sokov in različnih Mlinotestovih testenin za pripravo hrane in še polno drugih dobrot, kar pa ne mislijo nositi s seboj nazaj domov. Vse je zbor zapustil »Našemu domu« v Londonu, ki bo vse te dobrrote uporabil za pomoč potrebnim, predvsem takim, ki so v stiski.

Dragemu prijatelju Martinu in zboru »Srečko Kosovel« se za tako veliko pozornost in dobroto iskreno zahvaljuje župnik Cikanek in vsi iz »Našega doma«. Želimo jim še veliko uspešnih nastopov doma in po svetu.

Margaret Slana je prestopila v katoliško Cerkev

Na samo letošnjo veliko noč je Margaret, ljubeča žena našega rojaka Alojza Slane, prestopila iz anglikanske Cerkve v katoliško. Takole nam piše Alojz: »Sporočam vam veselo novico, da je moja draga ženkica prestopila v katoliško Cerkev in se tega tako veseliva, da se ne da povedati z besedami. Pošiljam vam fotografijo iz cerkve, kjer je potekal prestop, za objavo v Naši luči.«

Naši dragi Margareti župnik Cikanek in slovenska katoliška misija v Londonu čestitata za ta tako pomemben korak v njenem

Margaret Slana je prestopila v katoliško Cerkev.

življenju. Vsi skupaj pa ji želimo polno božjega blagoslova in varstva Božje Matere Marije.

Zlatoporočenca Jože in Margaret Penko

Na veliko soboto, 26. marca, sta v krogu svojih najbližjih in dragih prijateljev ter znancev v cerkvi St. Francis of Assisi v Shelfieldu (Walsall) obhajala 50-letnico poroke Jože in Margaret Penko.

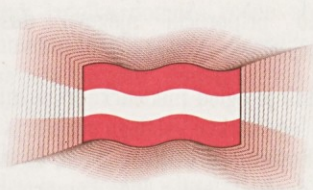
Jože je bil rojen 29. marca 1926 v vasi Klenik na Primorskem. Leta 1944 je moral od doma in kot mnogo drugih mladih fantov vstopil

med domobrance. Ob koncu vojne se je z vsemi drugimi umikal v Italijo in prispel do Ebolija, od tu ga je pot vodila v vojaško taborišče v Nemčiji, od koderr je leta 1948 prispel v Veliko Britanijo. Na Škotskem se je izučil rudarstva in je nato odšel v rudnik v Newcastle v Angliji. Kasneje se je preselil v pokrajino Staffordshire ali sedaj imenovano West Midlands (Srednja Anglija). Tu se je poročil z dekletom Margaret, si ustanovil družino in dom ter ostal v istem kraju vse do danes. Delal pa je v različnih rudnikih istega rudarskega področja Anglije – vse do svoje upokojitve, marca 1984. Sedaj naša draga zlatoporočenca živita v lepem in mirnem »apart-maju«, ki je še posebno primeren in varen za bivanje starejših ljudi.

Poročilo poslal Alojz Slana

Slovenski župnik in še posebno naša slovenska skupnost iz Srednje Anglije Jožetu in Margareti čestitamo in jima želimo božjega blagoslova za zdravje in vse drugo dobro ter Marijinega varstva.

S. Cikanek, župnik

A V S T R I J A

GRADEC

Pravijo, da je nehvaležnost plačilo tega sveta. Morda je to res. Prej ali slej pa se človek spomni »grehov opustitve« in jih želi popraviti.

Tako se godi tudi nam. Ko smo imeli med seboj še patra Janeza in gospoda Artača, se nam je zdelo, da je njuno prizadevanje za Slovence popolnoma normalna zadeva. Sedaj pa čutimo, kaj vse sta za nas storila. Ni čudno, da marsikateri (tudi zasebno) poroma na Janezov grob na Ptuj. Gospod Artač pa počiva daleč od nas.

Toda štirinajstega februarja se je naša skupina podala na pot v Krško. Ta dan bi pokojni Ernest obhajal svoj 75. rojstni dan. Pot nas je vodila naravnost na pokopališče. S pesmijo in molitvijo

Zlatoporočenca Margaret in Jože Penko

Maševanje patrov Jožeta in Martina v cerkvi Vstalega zveličarja v Senovem

smo priporočili njegovo dušo Gospodarju življenja.

Sledil je ogled nuklearke in vožnja do lepe cerkve Vstalega zveličarja v Senovem. Po doživeti maši, ki sta jo darovala pater Jože Lampret in pater Martin Vidovič, smo se bogatejši vrnili v Gradec.

Za velikonočne praznike smo po stari navadi imeli blagoslov jedil v soboto popoldan z lepo udeležbo. Slovesno velikonočno mašo je daroval pater Jože Lampret. Ob tej slovesnosti smo se razveselili nastopa novih bralcev slovenskih beril. Pri branju Jezusovega trpljenja sta imeli ognjeni krst Marija Lernbeiss in Katja Jantel. Hvala tudi Matildi Furman in gospodu Jožetu Sriencu, ki nas že dolgo bogatita s slovensko besedo.

Marsikdo, ki je iz različnih razlogov moral zamenjati domovino ali se vsaj začasno podati v tujino, bo pomislil: »Lepo je Slovincem v Gradcu, saj lahko slišijo, kako doma juha vre«.

Bližina pa nam dela celo težave, zlasti zaradi cerkvenih slovesnosti. Mnogo ljudi odhaja ob nedeljah in

praznikov domov. Tudi študentje glasbe. Tako smo primorani, da organiziramo maše kar v duhu zedinjene Evrope. Eno nedeljo igra organist gospod Zoltan, po narodnosti Madžar, srbski državljan in slovenski zborovodja. Če je on zadržan, ga zamenja študentka Kristina iz Pule. Kot tretja in najbolj vesela pa je Marijana iz Bosne. Ko pa vsi odpovedo, pride na vrsto gospod Mirko Barič, Hrvat in naš kantor. Posebno slovesno je, ko nas obišče študentka Irma iz Kroke in njen čudoviti sopran napolni naša srca in zakladno kapelo graške cerkve Marija Pomagaj.

Imamo občutek, da nas nevidna roka pokojnega patra Janeza varno vodi naprej. Oltar kapele pogreša njegovo cvetje, ki ga je z veliko ljubeznijo vzgajal in prinašal s samostanskega vrta. Sedaj skrbi zanj pater Martin Vidovič, ki je to delo vzljubil in ga jemlje kot razvedrilo, le časa mu prevečkrat zmanjka.

Za slovensko skupino v Gradcu

Ivanka Koletnik

BELGIJA in NIZOZEMSKA

HEKSENBURG – NIZOZEMSKA

24. aprila je slovensko pevsko društvo »Zvon« priredilo svoj slovenski dan. Opoldne je bila v dvorani sveta maša za vse člane »Zvona«. Med mašo je velikonočne in druge pesmi lepo zapel domači zbor. Ves popoldan se je vrstilo prijateljsko druženje, obogateno z nastopom slovenske folklorne skupine Nizozemska, pa tudi slovenski mešani in moški zbor Slomšek iz Eisdna sta močno znamenovala lepoto tega popoldneva. Mislim, da je vsak, v komur je še kaj slovenskega čuta in ponosa, moral ugotoviti: »Bilo je lepo!« Pa tudi gostje drugih narodnosti niso imeli pritožb. Društvo »Zvon«, čestitamo vam in želimo še naslednjih 76 let plodnega dela ...!

MAASMECHELEN

V župnijski cerkvi Proosterbos v Maasmechelenu smo se 28. aprila poslovili od naše dobre »faranke« Marije Drstevšek, vdove po Evaldu Čaterju. Rojena je bila 13. novembra 1924 v Orešju, umrla pa je 23. aprila v bolnici v Genku.

Bila je redna naročnica Naše luči, ki jo je vedno nestrpnost pričakovala. Rada je prihajala k flamskim in slovenskim mašam in prireditvam. Bila je članica društva »Sv. Barbara«. Nepozabna je njena prijaznost ob vsakem mojem obisku pri njej. Kakšen mesec pred odhodom v Očetovo hišo mi je rekla: »Verjetno bom kmalu umr-

Slovenska skupina iz Gradca ob obisku groba pokojnega Ernesta Artača na pokopališču v Krškem

BRUSELJ

Slovenska prireditel v Evropskem parlamentu v Bruslju 27. aprila 2005

Slovenska delegacija v okviru poslanske skupine evropske ljudske stranke (krščanskih demokratov) in evropskih demokratov je v sredo, 27. aprila 2005, poskrbela za zanimiv uvod v aprilsko mini plenarno zasedanje Evropskega parlamenta. Z organizacijo slovenskega dne pod naslovom Slovenska pesem in praznična miza v osrčju evropske parlamentarne demokracije je medse privabila več kot šeststo udeležencev, med njimi veliko poslancev Evropskega parlamenta.

Prisotnim so spregovorili vsi štirje predstavniki delegacije, Alojz Peterle, dr. Romana Jordan Cizelj, dr. Miha Brejc in Ljudmila Novak, ki so poskušali udeležencem predložiti vsak svoj košček domovine. Slovensko pesem je predstavil komorni zbor Limbar iz Moravč, na prireditvi pa je bilo moč občudovati

tudi izdelke domače ročne obrti, umetniške slike ter fotografije in seveda okusiti domača vina in jedajo.

Obisk je bil nad pričakovanji, tako da je vsebina krožnikov hitro izginila med zadovoljne obiskovalce, enaka usoda pa je malce kasneje doletela tudi vinske zaloge. Dogodek je pomenil popoln uspeh tako iz organizacijskega, informativnega, vsebinskega kakor tudi predstavitvenega vidika. Množično so se ga udeležili Slovenci, zaposleni po institucijah Evropske zveze ter slovenskih predstavništvih, morda je bodlo v oči samo dejstvo, da se ga nista udeležila slovenska evroposlanca iz liberalne demokracije. Praznika slovenske potice in vrhunskega vina se je udeležila tudi novinarska srenja.

Gostje so bili navdušeni nad barvitostjo narodnih noš ter melodičnostjo predstavljenih napevov. Nad hrano pa je vladalo navdušenje celo do te mere, da so na koncu udeleženci pospravili tudi razstavne primerke potic in kolačev, ki prvotno sploh niso bili temu namenjeni.

(S spletne strani WWW.ljudmilanovak.org - z dovoljenjem lastnice LN. Na tej spletni strani lahko preberete še veliko zanimivega o življenju in delu zares odlične poslanke Evropskega parlamenta gospe Ljudmile Novak, kateri ne manjka nobena točka na intelektualnem, humanitarnem, krščanskem in še na katerem področju, da bi bila odlična predsednica države. Čeprav je bila glavna pobudnica tega dogodka v Bruslju, je povsod omenjena za drugimi poslanci. Namesto »komolcev« uporabljaja skromnost in veliko

Pokojna Marija Drstevšek

la.« Še poslednjikrat sva skupaj zmolila zanjo in za njeno družino očenaš in zdravamarijo.

Na poslovilnem pismu – sporočilu o smrti in vabilu na poslednje slovo – so njeni domači dali zapisati: »Živela sem dolgo in srečno, bila sem zadovoljna z majhnimi rečmi, prejela sem veliko in obdarovana z mnogimi dobrinami sem mirno odšla k Bogu.«

Naj vedno prijazna in gostoljubna »Čaterjeva mama« počiva v miru!

Zbor Zvon na slovenskem dnevu na Nizozemskem

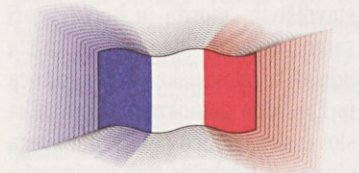
ljubezen do Slovenije in tradicionalnih vrednot.)

Zdi se mi, da je prav, da so naši bralci seznanjeni tudi s takimi dogodki, še zlasti zaradi tega, ker niti slovenski časopisi niti RTV Slovenija o tem niso poročali. Častna izjema je Radio Ognjišče.

»Nekaj je gnilega v deželi Kranjski.«

Prav lep pozdrav vsem dragim bralcem Naše luči prilagam temu skromnemu poročilu.

Lojze Rajk iz Beneluxa!

F R A N C I J A

FREYMING-MERLEBACH

Tradicionalno romanje v Habsterdick

Sončna in topla prvomajska nedelja. V velikem številu smo se, kakor naši predniki, zbrali pod podobo

brezjanske Marije. Z nami je bilo tudi dvajset prijateljev iz Aumetza z gospodom Antonom Dejakom. Slovesno mašo je vodil gospod Jože Kamin, ob njem pa domači francoski župnik gospod Joseph Lauer, gospod Dejak in Toni Drašček. Na posebej pripravljenem listu se je župnijski svet slovenske katoliške misije zahvalil vsem, ki so sooblikovali bogoslužje: pevskeму zboru Jadran, domačemu francoskemu zboru Svete Marije, zboru slovenske katoliške misije, dirigentu Laurentu Egloffu, glasbenikom Trio Koren in organistu Jackyju Zappu. Po slovesni maši smo se odpeljali na skupno kosilo v Merlebach in ta praznični dan sklenili z molitvijo. Pred izpostavljenim Najsvetejšim smo zapeli litanije Matere Božje z odpevi. Vnovič smo bili povabljeni okusit dobrote naših spretnih kuharic in počasi smo se razšli vsak na svoj dom.

Že 3. marca smo slavili sedemdesetletnico prijateljice in naše predsednice Jožice Curkove. Za njeno ponižnost in dobro, odprto srce, ki ga je vsak deležen od nje, se ji prav lepo zahvaljujemo. hvaležni smo ji tudi, da delo predsednice vzorno opravlja že se-

Čestitke ob 22-letnici posvečenja

dem let in pol. Vsak, ki jo pozna, jo ima v najlepšem spominu. Celoten odbor in vsi drugi ji želimo, da bi se še naprej odlikovala po številnih dobrih delih in nasvetih, za katere smo ji zelo hvaležni.

Draga Joži, Bog te ohrani še mnogo let med nami. Z veseljem prihajamo v ta dom, ki ga vodiš s spodbudo tvojega moža in tudi na tvojem domu osrečuješ vsakogar, ki odpre vrata.

30. marca je praznovala svoj 70. jubilejni praznik gospa Tatjana Rehar. Od vsega začetka je članica društva, pridna, vedno pripravljena pomagati v kuhinji, družabna in prijetna sogovornica. Kljub krhkemu zdravju je vedno razpoložena in dobre volje. Bog jo ohrani med nami še mnogo let.

Fani Šumej

Izlet v Schwartzwald

7. maja smo se v zgodnjih jutranjih urah odpeljali v Schwartzwald. Vseskozi nas je na poti spremljalo deževno vreme, a kljub temu se nismo prepustili malodušju. Prvi ogled je bil namenjen muzeju na prostem v Gutachu, in sicer vogtsbauernhof. Le nekaj korakov je bilo

Skupno kosilo v Merlebachu

Sladki greh iz Schwartzwalda

potrebnih in vseh 48 obiskovalcev se je znašlo v 16. stoletju ... V Schonachu smo se okrepčali in si nato ogledali najvišji slap Nemčije 162 m v Tribergu. V Titiseju smo se ustavili in naredili skupni posnetek. Ko smo v večernih urah prestopili mejo in se vrnili v Francijo, nas je pozdravilo sonce. Po večerji v Paradislandu smo se napotili v Merlebach in Stiring, kjer smo se razšli polni lepih doživetij in načrtov za drugo tovrstno srečanje. Hvala vam, gospa Curk, za tako odlično pripravo in vzdušje

na skupnem izletu, kakršnih si gotovo se vsak želi.

Jože KAMIN

N E M Č I J A

BERLIN

Mesec maj v znamenju porok in rojstev ...

Mesec maj se je v slovenski katoliški skupnosti v Berlinu pričel z dvema porokama, v tem času se je rodilo tudi veliko otrok, predvsem dečkov. O porokah poročamo danes, o otrocih pa bomo, ko jih bodo starši in botri prinesli h krstu.

Četrtek, 5. maja, praznik Gospodovega vnebohoda je bil še posebej lep za Larsa in Tatjano Šafarič, ki sta se ta dan poročila v cerkvi sv. Elizabete. Bilo je zelo slovesno. Poročno praznovali v poslovnih prostorih Mirka Šafariča, Tatjaninega očeta, ki je

uspešen podjetnik – avtomehanik in prodajalec avtomobilov in ga pri poslih že uspešno nadomešča sin Alesandro. Družina Šafarič veliko naredi za promocijo Slovenije v Berlinu – odprli so trgovino in bife z imenom Slovenija. Tatjanina mama je Nemka, ki zvesto stoji ob strani družini in veliko pomaga na vseh področjih.

V petek, 6. maja, se je poročil Tomi Puh, sin Toneta Puha in Anice Kraner. To je bila ekumenska poroka, saj Tomijeva žena Ines prihaja iz zelo verne evangeličanske družine. Poroča je bila v nevestini župniji, v lepi vaški cerkvi v Heremsdorfu (četrta Berlina). Zakrament svetega zakona sta jima podelila naš katoliški duhovnik Dori in evangeličanska duhovnica. Na poroki so bili tudi Tomijevi starši – oče Tone Puh z družino (dolgoletni član ŽPS, blagajnik in še zdaj rad pomaga v župniji) in mama Anica Kraner z družino ter veliko mladih prijateljev.

Pred cerkveno poroko so se gostje zbrali na kosilu, ki so ga pripravili v društvu Slovenija e.V. Berlin, katerega predsednica je Tomijeva mama Anica Kraner. Poročno slavlje je bilo v bližini cerkvice, kjer sta se Tomi in Ines poročila.

Obema novoporočenima paroma želimo, da ju na njuni skupni življenjski poti spremlja obilo božjega blagoslova!

Marinka Mošnik

AUGSBURG

Za velikonočne praznike so se mnogi slovenski rojaki podali v domovino in v domačem kraju praznovali praznik Kristusovega vstajenja. Drugi, ki so iz različnih razlogov ostali v tujini, pa tudi ker

Izlet v Schwartzwald

Za pogostitev Slovencev iz Stuttgarta je poskrbela delovna ekipa.

so v njej našli novo domovino, so praznike odrešenja praznovali v slovenskih župnijskih skupnostih, nekateri kar v nemških in najbrž ni malo tistih, za katere se ne motimo, če rečemo, da nikjer.

Bolj kot sama velika noč, ki je največji krščanski praznik, je bil letos pester in poln presenečenj čas po njej. Smrt papeža Janeza Pavla II. in izvolitev novega Petrovega naslednika, Benedikta XVI., sta dva dogodka, ki sta v aprilu močno zaposlila novinarje in poročevalce po vsem svetu. O vsem tem smo lahko brali v časopisih in revijah, poslušali radijska poročila in gledali na televizijskih ekranih. Medijsko manj opazno toda po vsebini velikega pomena je bilo redno spomladansko srečanje zdomskih duhovnikov na Mirenskem gradu pri Gorici. Vsako tako srečanje je priložnost, da si udeleženci izmenjajo izkustva, da skupaj iščejo odgovore na razna žgoča vprašanja in da se krepijo vezi medsebojne sobratske povezanosti. Prav prijateljska povezanost duhovnikov med seboj veliko prispeva k temu, da tudi župnijska občestva najdejo priložnosti, kjer se med seboj

Mlada družina Klotz in sorodniki

srečajo in spoznajo. V soboto, 23. aprila, se je nekaj podobnega dogajalo v Augsburgu. Župnik Zvone iz Stuttgarta je pripeljal avtobus rojakov v Augsburg. Ogladali so si mesto, obhajali skupaj z rojaki iz Augsburga evharistično slavlje in v njihovih prostorih bili deležni pogostitve. Prijetno počutje se je kmalu začelo odražati v prepevanju slovenskih narodnih pesmi. Skupno preživet sobotni popoldan bo ostal rojakom iz Stuttgarta in Augsburga še dolgo v lepem spominu.

Krst Janine Marije Klotz

V kraju Leinfelden pri Stuttgartu v župnijski cerkvi sv. Petra in Pavla je v četrtek, 5. maja, na praznik Jezusovega vnebohoda prejela zakrament sv. krsta deklica Janina Marija. Njuna starša, Sonja in Jürgen Klotz, sta jo prinesla v cerkev in se Bogu zahvalila, da ji ma jo je podaril. Obred krsta je opravil slovenski župnik iz Augsburga, Roman Kutin. Pred cerkvijo je vse navzoče pozdravil in jih povabil v cerkev. S kitaro v roki je že kar na začetku poskrbel za dobro razpoloženje in sodelovanje. Božjo besedo sta prebrala kar sama otrokova starša, mati v slovenščini, oče v nemščini. Tudi

oba botra sta z branjem prošenj doprinesla svoj delež k lepi krstni slovesnosti. Da je župnik bral evangelij in povedal nekaj misli Janini in vsem navzočim, je samo po sebi razumljivo. Manj pa so navzoči razumeli, kaj je novokrščenka hotela povedati s svojim otroškim čebljanjem prav takrat, ko je župnik pridigal. Na trenutke se je zdelo, kakor da z njim tekmuje, češ če on lahko govori, zakaj bi morala jaz biti tiho. Po drugem vatikanskem koncilu imajo tudi laiki vedno več besede v cerkvi, se je pošalil krstitelj. Po slovesnosti v cerkvi sta starša Klotz povabila goste v svoj novi dom. Župnik iz Augsburga ga je blagoslovil in družini zaželel srečo, zdravje in lepo medsebojno razumevanje pod novo streho.

R. K.

ESSEN

Moers – praznik staršev

Poleg Essna je večji poudarek dneva mater in očetov tudi v Moersu. Oblikujemo ga, kakor nam narekuje koledar. Letos smo ga praznovali v nedeljo, 10. aprila. Slovenska pesem in beseda sta si sledili v zahvalo in prošnjo materam in očetom. V

dvorani bližnjega Don Boskovega doma pa smo se zatem zbrali k prijetnemu družabnemu srečanju, ki smo ga v tej naglici življenja še kako potrebni.

Tudi o slovenski Cerkvi

V nizu duhovnih srečanj, predavanj in izmenjav izkušenj za vse pastoralne delavce v škofiji Essen je bila v aprilu na vrsti vzhodna Evropa. 14. aprila sta bila gosta in predavatelja iz Romunije in Slovenije. Duhovni utrip slovenske Cerkve, predvsem pa njeno raznoliko delovanje po župnijah je lepo predstavil župnik in dekan iz Radovljice Jože Drolc, ki je bil kar lep čas tudi zdomski dušni pastir na Švedskem. Marsikatero našo izkušnjo bodo s pridom uporabili tudi pastoralni delavci tukajšnje domače Cerkve.

V Marijin mesec maj ...

smo s šmarnično pobožnostjo stopili na sam prvi maj v Castropu. Tamkajšnji skupnosti, ki se redno združuje s skupnostjo iz Wetrta, so se tokrat pridružili še drugi. Čudovito vreme je ustvarilo tudi lepo duhovno vzdušje v cerkvi. Pod mogočne oboke starodavne mogočne cerkve sv. Lamberta so odmevali naši vzkliki pri petih Marijinih litanijah: prosi za nas. Bog vedi, koliko prošenj in zahval se je zlivalo z njimi. Po sveti maši smo se vsi zbrali v farni dvorani k skupnemu srečanju, kjer tudi ni manjkalo prijetne in sproščene slovenske pesmi, smeha, pogovora ...

Veseli dogodki iz življenja župnije

V Essnu pri sv. Janezu sta se 9. aprila poročila Romana Podgoršek in Uli Przybilla. Mlademu paru želimo na skupni poti obilo božjega blagoslova in sreče. Naj ju spremlja dobrotni Bog.

Bog z vama, Romana Podgoršek in Uli Przybilla

Dan zatem, 10. aprila, pa je bila pri prvem sv. obhajilu v Essnu Tatjana Cerjak. Naj bo Tatjani prvo srečanje z Jezusom v evharističnem letu spodbuda, da mu bo ostala zvesta vse življenje in da bo svoje življenje uravnavala po njegovih navdihih.

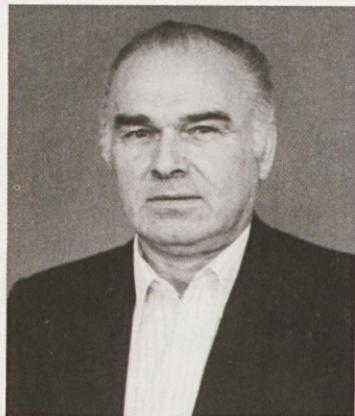
V tem vmesnem času so praznovali tudi trije naši rojaki. V Düsseldorfu se je srečala z abrahamom naša rojakinja Janja Štamcar. Dobri Bog je gospe Janji naklonil veliko darov in domače okolje jo je oblikovalo v človeka s prijetnim značajem. Vse to zna posrečeno vpletati v življenje svoje družine ter naše slovenske skupnosti. Vsega dobrega ji želimo in naj jo spremlja dobrotna božja

60. pomladi Ruperta Koleriča

Naša prvoobhajanka Tatjana Cerjak

Dobre želje Antonu Doberšku za 80-letnico

roka. Pa tudi v bodoče naj taka ostane v utripu slovenske skupnosti.

V skupnosti v Escweilerju je praznoval 60-letnico naš rojak Rupert Kolerič, v Gladbecku pa je proslavil svoj 80. rojstni dan rojak Anton Doberšek. Tudi njima želimo zdravja in vsega dobrega, posebej božje dobrotne naklonjenosti. Vsem trem iskrena voščila. Voščilo pa velja tudi naši mladinski pevski skupini Eskala, ki je 7. maja v Düsseldorfu praznovala v prijetnem okolju rojakov svojo 5. obletnico obstoja. Spev božje ljubezni naj jih spremlja tudi v bodoče, osebno in v skupnosti.

+ Jana Lesjak

iz Mülheima se je nepričakovano poslovila od svoje družine v še neizpolnjenem 51. letu življenja. Umrila je 16. aprila in je bila pokopana 28. aprila. Doma je bila iz Velenja, kjer ima še mamo in brata. V Nemčijo je prišla pred 33 leti in kar 25 let je vodila lastno firmo. Možu Dragu in družini sina Andreja ob tem težkem trenutku izražamo iskreno sožalje. Pokojno gospo Jano bomo ohranili v spominu srca kot prijetno rojakinjo. Priporočamo jo v molitveni spomin.

AZ

Pokojna Jana Lesjak iz Mülheima

FRANKFURT

V aprilu je bilo v ospredju pogovorov, pa upam da tudi molitve, pri večini ljudi prav gotovo smrt papeža Janeza Pavla II. in izvolitev njegovega naslednika Benedikta XVI. Kakor smo na belo nedeljo imeli mašo za rajnega papeža, tako smo imeli v nedeljo po izvolitvi tudi zahvalno mašo za novoizvoljenega rimskega škofa in Petrovega naslednika.

Letos smo imeli že koncem aprila tujski duhovniki in voditelji misij ter pastoralni pomočniki v limburški škofiji svoj letni sestanek. Po številu prisotnih je bil to do sedaj največji, saj je v zadnjem času prisotnih v tej škofiji (predvsem v Frankfurtu) vedno več katoličanov zlasti iz Ukrajine in baltičskih republik in seveda iz Azije in Afrike. Če njihovo število raste, pa se zdi, da število katoličanov misij, ki so tu že več desetletij, še bolj pa njihova aktivnost, upada. Tako sta bili v preteklem letu na področju limburške škofije zaprti italijanska in hrvaška misija v Limburgu in Wetzlarju, tako bo proti koncu tega leta zaprta češka župnija oziroma misija v Frankfurtu. Prav tako bo zaprta tudi slovenska v Kölnu, kot

smo lahko brali v uvodniku Naše luči za marec letošnjega leta (le preberimo si ga še kdaj). Včasih se mi zazdi, kot da hoče iti po tej poti na vsak način tudi slovenska skupnost in slovenska katoliška župnija v Frankfurtu. Žal številke (prisotnih pri bogoslužju in druge) ne bodo pred očmi samo nemških cerkvenih oblasti, ampak tudi slovenskih ter delegata za pastoralno oskrbo za naše ljudi v Nemčiji in po svetu msgr. Janeza Puclja. Zlasti v zadnjem letu se nekatere številke v naši župniji, zlasti še v Frankfurtu, tako spremenjajo, da ob tem človeka včasih obide slabost. Frankfurt pa je poleg tega s slovenske strani pastoralno veliko bolj oskrbljen kot predeli zunaj njega. In nerazumljivo je, da nenadoma najbolj odpovedujejo ljudje, ki izvirajo s področja v Sloveniji, za katero velja in pravijo o njem, da je zelo verno. Zakaj, se sprašujem sam, zakaj, se sprašujejo tudi mnogi drugi. Morda bo prišla streznitev še pravočasno, morda prepozno; ali pa mora umreti, kar se je pred štiridesetimi leti in še nekoliko več rodilo. Seveda pa je to bolj v naših lastnih rokah kot pa v rokah nemških ali slovenskih cerkvenih oblasti.

rem

HAMBURG

Letos se je narava kar težko in počasi prebujala iz zimskega spanja na severu Nemčije. Vsak mesec smo se redno in ob vsakem vremenu v lepem številu zbirali pri slovenskih svetih mašah in marsikaj lepega doživeli, pa tudi žalostnega slišali.

Tako smo se pri maši v mesecu aprilu še posebej spomnili na

Ob 2. obletnici smrti Ane Pliberšek, v maju so se je spomnili vsi njeni.

Župnik Dori je čestital slavljenčema Lojzetu in Duši.

Tako nazdravljamo slavljenčema v Hamburgu.

pokojnega papeža in se z molitvijo zahvalili za vsa dobra dela, ki jih je Janez Pavel II. v dolgih 26 letih naredil za ves svet, še posebej za slovenski narod.

Na cvetno nedeljo smo v procesiji ponesli ob pesmi „Oljsko goro tiha noč pokriva ...“ blagoslovljene butare v cerkev sv. Bonifacija. Skrbno zvezane in lepe so bile, saj so jih za vse prisotne naredili spretni dolenjski „floristi“, ki vsako leto poskrbe za to, da lahko ta lep običaj tudi v tujini obnavljamo in tudi na tak način ostajamo zvesti veri in domovini. Župnik Dori, ki neutrudno skrbi za kulturno obogetena srečanja, je tudi na cvetno nedeljo poskrbel za to, da bo ostala nepozabna. Že med sveto mašo smo lahko prisluhnili „Maister triu - quartetu“ mladih klarinetistov iz domovine. Koncert, ki je sledil po njej, je presegel naša pričakovanja. Uživali smo ob zvokih, ki jih lahko ustvarijo štirje klarineti ob skupnem igranju, brez spremljave drugih instrumentov. Mladi glasbeniki Slavko Kovačič, Jurij Hladnik, Bojan Logar in Primož Razboršek so nam zares izvrstno predstavili dela znanih, pa tudi neznanih skladateljev. V družabnih prostorih pa so se zahvalili hamburški skupnosti za lep sprejem in nam v večeru pripravili se vrsto

lepih užitkov ob zvokih različnih instrumentov, saj znajo njihovi prsti uspešno drseti tudi po drugih tipkah.

Vzdušje po maši pa je bilo še zato res zelo prijetno, saj so bili med nami kar trije Jožeti, ki so slavili svoj god (Jože Novak, Jože Vidmar, Jože Plevnik), gospa Anica Trčak, ki je imela prav na cvetno nedeljo rojstni dan, gospod Dori pa je marca slavil abrahama. Vsem slavljenčema smo pristrčno čestitali, gospodu Doriju pa smo se še posebej zahvalili, ker tako rad prihaja v našo skupnost in je dober do vseh. Lepe besede, ki jih je v imenu skupnosti povedala gospa Vera Šeme, so ga ganile. Dejal je, da nam rad sledi, ker vidi, da tudi mi radi sledimo njemu in dodal, da mi sami naredimo prav to, kar nam pripomore, da nam je skupaj lepo in Bog daj, da bi še vrsto let tako ostalo.

V aprilu smo nazdravili kar dvema slavljenčema rojstnih dnevov. Slavila sta ga naš glavni mežnar Alojz Šeme in Duša Garbusinski, ki rada prihaja k svetim mašam in se v naši skupnosti prijetno počuti. Gospodu Šemetu, ki je eden od najstarejših zvestih vernikov, pa se je župnik Dori še posebej zahvalil za vso skrb, ki jo je prevzel nase kot

mežnar in da skupaj z ženo Vero neutrudno skrbita za vse priprave družabnih srečanj ter čiščenje prostorov, kadar je na vrsti naša skupnost. Tokrat smo sicer morali prepustiti „naše“ skupne prostore drugi skupnosti in se zadovoljiti samo s telovadnico. Pa nismo bili prav nič žalostni, saj smo si znali tudi tam lepo pogrniti mize z dobrotami. Pa še večje plesišče smo imeli! Bilo je zares prijetno.

Že prav na začetku postnega časa pa smo bili obveščeni tudi o nekaj žalostnih dogodkih. Zvedeli smo, da je bila v večnost poklicana gospa Julijana Selšek, mama naše dobre gospe Jane, ki je že vsa leta zvesta in darežljiva obiskovalka slovenskih maš. Selškovo mamo, ki je v januarju napolnila 85 let, je naš župnik Dori tudi osebno dobro poznal in cenil, ko je maševal še v prijetni vasi Šentrupert nad Laškim. Ko je zvedel za njeno smrt, jo je še posebej priporočal v molitvi nebeškemu Očetu. Tudi 92-letnega očeta gospe Slavke Vidmar je Bog poklical za vedno k sebi. V večnost je odšel tudi rojak Anton Praznik, ki se je po upokojitvi vrnil v Slovenijo. Ko je bil še v Hamburgu, je rad prihajal k slovenskim mašam in v slovensko skupnost, pa tudi iz domovine se je še rad

Slavljenca Dorica in Franc Mesec s svojimi

oglašal nekaterim rojakom. Pokopan je v Stični.

Župnik Dori, ki odslej skrbi tudi za slovenske svete maše v hannoverski skupnosti pri sv. Katarini v Aselu, je vesel nove naloge. Dejal je, da bo srečen, če ga bodo tudi verniki iz te skupnosti vedno z veseljem in v čimvečjem številu sprejemali.

DD

INGOLSTADT

Naši slavljenici

Ko kdo v naši skupnosti obhaja kakšen življenjski dogodek ali obletnico, z njim čutimo kot družina.

V nedeljo, 24. aprila, sta obhajala 30-letnico skupnega življenja Dorica in Franc Mesec iz Lentinga pri Ingolstadt. Oba prihajata s Škofjeloškega. Franc je v Nemčiji že 32 let in Dorica 26 let. V zakonu sta se jima rodila dva otroka, sin Franci in hči Erika, ki že uspešno hodita svojo samostojno življenjsko pot. Slavljenca sta s svojo družino ves čas tesno povezana z našo slovensko župnijo. Za obletnico jima pristrčno čestitamo in voščimo, da bi jima Bog naklonil še mnogo zadovoljnih skupnih let ter se jima zahvaljujemo za njuno zvestobo naši skupnosti.

17. maja pa sta imela 30-letnico v zakonski skupnosti Danila in Zvone Potočnik. Zvone dela in živi

v Nemčiji že od leta 1968, medtem ko je Danila prišla 1977. Med tem sta si zgradila dom v Kranjski Gori, kamor vedno znova rada odhajata. Marsikdaj gostoljubno ponudita svoj dom svojim prijateljem in znancem. Tudi oba otroka, Karmen in David, sta navezana na dom v Sloveniji. Hči Karmen že ima z možem Christianom svojo lastno družino in njun sinček Valentin je v veliko veselje dedku in babici. Danili in Zvonetu pristrčno čestitamo in želimo še mnogo zadovoljstva ter božjega varstva v njunem skupnem življenju. Slavljenca sta pridna in zavzeta sodelavca v naši slovenski župniji, za kar se jima ob tej priložnosti pristrčno zahvaljujemo.

Materinski dan

Materinski dan s krščanskim poudarkom se obhaja 25. marca, na praznik Marijinega oznanjenja. Vendar pa se je udomačil in ima primerno vsebino tudi materinski dan, ki se v širnem delu sveta obhaja vsako leto na drugo nedeljo v maju; saj je že maj sam po sebi tako materinsko naravnan in ne nazadnje je ta mesec posvečen naši skupni nebeški materi Mariji. Tako smo v nedeljo, 8. maja v Ingolstadt obhajali materinski dan. Praznovanje smo začeli z zelo

Danila in Zvone Potočnik

Nastopajoči na materinskem dnevu

lepo mašo v cerkvi sv. Avgušтина in nadaljevali s prireditvijo v Slovenskem centru. Otroci so se pod vodstvom Katharine pridno pripravljali in so z lepo zapetimi pesmimi pozdravili svoje mame in babice. Spomnili smo se vseh svojih mam in posebno mislili na tiste, ki danes opravljajo svoje čudovito materinsko poslanstvo, ker »mati, tvoje ime je sveto«. Mame so pač mame, še takrat ko je njihov praznik, mislijo na druge. Saj so za svoj dan same pripravile dobro pecivo. Mame, hvala vam za vse!

S. Gajšek

MANNHEIM

Franc Janžek – 70-letnik

Med ameriški vojaki zelo priljubljeni Franc Janžek je bil letos na veliko noč zelo ponosen in srečen, saj je njegov sedemdeseti rojstni dan ravno sovpadel z največjim krščanskim praznikom. Odložil je vojaško obleko, v kateri nastopa po nemških mestih skupaj s plakati, na katerih spodbuja k prijateljstvu med narodi in k poštenju. Odložil je tudi mnoge zastave, ki mu postajajo pretežke in prišel v cerkev, da se Bogu zahvali za sedemdeset let življenja. Po svoji ameriški vojaški obleki ter po za-

Franc Janžek z ženo in hčerko

Trije rodovi Kaučičevih v Bierbachu

Najmlajši na 20-letnici društva France Prešeren

stavah, ki jih nosi s seboj ali postavlja pred svojo hišo, je poznan daleč naokrog. Nekateri z njim soglašajo, drugi ga preganjajo, tretji se zabavajo, a on se ne da. Dokler se bo še kdo ozrl za njim in dokler se bodo ameriški vojaki hodili fotografirat pred njegovo hišo, ne misli odložiti svojih plakatov in zastav, ki so postali del njegovega življenja. Razveseli se vsakič, ko mu v pozdrav zatrobi avto, ki pelje mimo njegove hiše. Vendar vsi, ki ga poznamo, vemo, da mu njegov konjiček tudi pobira moči,

zato mu želimo, da bi si privoščil več počitka ter v miru še dolgo užival jesen življenja.

MÜNCHEN

Velikonočni prazniki

Za večje praznike naši verniki radi obišejo svoje domače v Sloveniji, kar se močno pozna pri naših srečanjih. Tisti, ki ostanejo, radi pridejo k obredom na veliki četrtek, k vstajenjski velikonočni maši in blagoslovu jedil. Letos ni

bilo zborovskega petja, ker so se pevci udeležili velikonočnih obredov doma, vendar je pri mašah organist igral slovenske cerkvene pesmi, ki so zelo olepšale bogoslužje.

Spominska slovesnost v Dachauu

Prvega maja je bila v Dachauu spominska komemoracija ob 60. obletnici osvoboditve tega zloglasnega taborišča. Med zaporniki je bilo veliko Slovencev, med njimi tudi duhovnik Franc Šeškar. Po koncu vojne je prevzel dušnopastirsko oskrbo za naše rojake po vsej Nemčiji. Pri evharistični daritvi za vse žrtve, ki jo je daroval kardinal Friedrich Wetter, je somaševal delegat Janez Pucelj kot predstavnik Slovenske škofovske konference. Andrej Maver je pri ekumenskem bogoslužju v slovenskem jeziku prebral prošnjo za žrtve sedanjega nasilja.

V slovo pok. dr. Ottu Likarju

V 91. letu starosti je v torek, 3. maja, v Münchnu za vedno odšel s tega sveta gospod dr. Otto Likar, po poklicu gradbeni inženir, ki se je v naša srca vtisnil predvsem kot ustanovitelj denarnega sklada, ki ga

je s svojo ženo Karlo ustanovil, da bi podpiral slovenske študente, ki smo prišli študirat na Tehnično univerzo v München.

Gospod Likar je bil rojen 12. januarja leta 1915 v Števerjanu pri Gorici. Šolal se je v Ljubljani, kjer je leta 1938 diplomiral na gradbenem oddelku ljubljanske univerze. Po diplomi se je zaposlil v Ljubljani, a ga je podjetje, pri katerem je delal, zaradi njegovih izrednih sposobnosti kmalu poslalo v Berlin, da bi tam nadaljeval svoje delo. Svojo nadarjenost je želel izpopolnjevati s podiplomskim študijem in leta 1939 so mu odobrili štipendijo za študij na Tehnični visoki šoli v Berlinu. Vojni čas mu je prekrizal študijske načrte, tako da je študij nadaljeval v Münchnu, kjer je leta 1942 tudi doktoriral.

Čas po vojni je bil kot nalašč za gradbenika, saj je bila Nemčija, posebej velemesta, zaradi zračnih napadov več kot 50-odstotno porušena. Tako so bile delovne perspektive zelo dobre in vrnitev v Ljubljano se je zdela skoraj nemogoča. Leta 1958 je ustanovil lastno inženirsko pisarno za gradbeno statiko.

Njegovi najpomembnejši naročniki so bili: Gradbena uprava v Münchnu, za katero je zgradil 10 velikih šolskih kompleksov in bolnice, inštitut Max Planck za psihologijo, stanovanjske bloke ..., Siemens AG, za katerega je gradil upravna poslopja, celo vrsto industrijskih zgradb od Beljaka do Nizozemske, cerkvena uprava, za katero je zgradil 6 cerkva in vrsto upravnih poslopij in vrsto drugih zgradb.

Sodeloval je tudi pri izgradnji olimpijskega kompleksa, kjer so le-

ta 1972 potekale zimske olimpijske igre v Münchnu.

Gospod Otto se je leta 1951 poročil z gdč. Karlo, rojeno Gmeiner. Njun zakon je žal ostal brez otrok, tako da sta se zakonca odločila, da svoje prihranke in bogato strokovno knjižnico podarita v sklad, ki bo podpiral študente tehničnih strok na Univerzi v Ljubljani. Sklad sta ustanovila leta 1996 in do sedaj je z njuno pomočjo prišlo v München študirat 20 študentov. Vsi študentje so s študijsko izmenjavo pridobili bogate življenjske in strokovne izkušnje.

V srcu bomo gospoda Likarja ohranili kot velikega človeka in dobrotnika. Bog naj mu v nebesih stotero povrne.

Hvala, gospod Otto.

Vaši štipendisti

STUTT GART

Celodnevno srečanje ŽPS v Schorndorfu

V nedeljo, 17. aprila, na 4. velikonočno nedeljo, smo se člani ŽPS iz Stuttgarta in okolice zbrali v St. Maria Gemeindesaal, v župnijski dvorani sv. Marije v Schorndorfu. Najprej smo skupaj z verniki iz Schorndorfa in Schw. Gmünda imeli nedeljsko mašo. Bilo je dva dni pred izvolitvijo novega papeža, Benedikta XVI. V pričakovanju konklava, ki se je začel naslednji dan, v ponedeljek, 18. aprila, je sveta maša potekala v znamenju hvaležnega spomina na svetniško pričevanje pokojnega papeža Janeza Pavla II. Med mašo smo molili k Svetemu Duhu za razsvetljenje kardinalskega zbora pa tudi za navdihe, ki naj jih Sveti Duh da naši verski skupnosti.

Dr. Otto Likar z ženo Karlo

Za dobro razpoloženje na srečanju ŽPS-ja v Schorndorfu so poskrbeli naši Prekmurci.

Župnik dr. Zvone Štrubelj in predsednik ŽPS Štefan Fabčič

Po maši smo se z drugimi verniki zaustavili pri kavi in prijetnem klepetu, kaj kmalu pa je stekla seja ŽPS. Načrtovali smo 45-letnico župnije in birmo, ki jo bomo imeli v soboto, 11. junija. Pogovarjali smo

se o morebitni selitvi, saj nam napovedujejo, da bomo letos izgubili Slovenski dom na Stafflenbergstr. 64 v bližini cerkve sv. Konrada. Odpirajo se različne možnosti, o katerih smo tudi govo-

Na srečanju ŽPS-ja v Schorndorfu so bile razprave zelo vroče.

ri. Toda počakati moramo še nekaj mesecev, preden se to dejansko zgodi.

Sredi dela so nas gostitelji, člani skupnosti iz Schorndorfa, presenetili z dobrim tipično prekmurskim kosilom. »Bujta-repa« je bila zares okusna, prav tako prekmurske sladice, ki so jih pripravile gospodinjje. Večina članov skupnosti iz Schorndorfa je namreč doma iz Prekmurja. Nagradili smo jih s cvetjem in z njimi zapeli nekaj priljubljenih prekmurskih pesmi.

Obisk skupnosti v Augsburgu

V soboto, 23. aprila, ko smo že doživeli izvolitev novega papeža, Benedikta XVI., smo se ob sedmi uri zjutraj podali na enodnevni izlet v Augsburg. Izleta so se udeležili člani ŽPS in drugi pastoralni sodelavci. Namen izleta je bil predvsem bolj spoznati vernike iz Augsburga in okrepiti naše sodelovanje.

Pri katedrali nas je pričakala vodička, gospa Gabi Rezec in nam v treh urah razkazala lepo in bogato renesančno mesto Augsburg. Uživali smo ob njeni utemeljeni in iznajdljivi razlagi zgodovinskih in kulturnih zanimivosti. Nekaj po 13. uri smo v kapeli sester elizabetink, nedaleč od stolnice, kjer se redno zbira slovenska skupnost iz Augsburga, imeli skupno mašo. Župnik iz Augsburga, gospod Roman Kutin, nas je v kratkem in lepem nagovoru po evangeliju obogatil z izvirnimi mislimi o iskanju prave podobe Boga. Filip, reče Jezus v evangeliju, toliko časa si med nami in me še nisi spoznal. Kdor vidi mene, vidi Boga. To je bila izhodiščna evangeljska misel, ki jo je augsburški župnik Roman originalno razvijal naprej in nam ob primeru nakazal, da je tudi vsakdo izmed nas »umetnik«, ki s

Augsburg je lepo mesto, razlaga vodička Gabi Rezec.

svojim življenjem po svoje riše Boga.

Srečanje se je nadaljevalo v slovenskem pastoralnem centru, kjer smo doživeli gostoljubnost augsburške skupnosti. Pridne gospodinje so nam postregle z dobrim in toplim kosilom in z izvrstnimi sladicami. Dobra ni bila le hrana, ki so nam jo pripravili, dobro in prelepo je bilo tudi vzdušje srečanja, saj smo v pastoralnem centru ostali kar nekaj ur, se pogovarjali, predvsem pa navdušeno prepevali. Dan se je nagibal h kraju, ko smo spet sedli v avtobus in se

vrnili v Stuttgart. Taka srečanja so nepozabna in nadvse koristna. Augsbursko skupnost z veseljem pričakujemo na birmo in praznovanje 45-letnice v soboto, 11. junija popoldne. Upajmo, da bo tudi takrat tako lepo.

Prvomajsko srečanje na Michaelsbergu

Že drugo leto smo prvomajsko bogoslužje priredili na Michaelsbergu blizu Heilbronna. Lani, ko smo bili tam prvič, smo obhajali vstop Slovenije v EZ. Letos, ob prvi obletnici, smo se s hvaležnostjo spomnili tega dogodka. Bila je tudi

nedelja. Sveto mašo smo imeli ob 10.30. Cerkev se je napolnila. zgledalo je, kot da so naredili prav tako veliko, kot nas je prišlo. Med udeleženci so bili verniki iz Heilbronna, Oberstenfelda. Stuttgarta, Sindelfingna in Böblingena, Pfullingena, Schorndorfa in Schw. Gmünda. Ob lepi udeležbi torej smo po nedeljskem bogoslužju ob prazniku sv. Jožefa. delavca, zapeli še litanije Matere Božje in imeli šmarnično pobožnost. Cerkvica sv. Mihaela, ki je na hribčku, obdana z vinogradi, je zadonela ob petju litanij in odpevov. Mimoidoči so se radi ustavili in nam prisluhnili. Tudi vreme je bilo lepo.

Po maši nas je večina odšla na prvomajski piknik v Bönningheim, ki ga prireja SKD Mura. Bönningheim se nahaja le nekaj kilometrov od Michaelsberga. Tam smo ob skupnem kosilu nadaljevali naše srečanje. Ni manjkalo veselja in petja.

13. obletnica sklada RENOVABIS

Sveto mašo v Stuttgartu – v cerkvi sv. Ebeharda je Renovabis odprl že 13. binkoštno akcijo za pomoč kristjanom in župnijam v srednji in vzhodni Evropi. Renovabis je najmlajša dobrotelna ustanova nemških katoličanov. Tema letošnje binkošne akcije je citat iz knjige preroka Jeremija (29,11): Vem za načrte, ki jih imam z vami, govori Gospod: načrte blaginje in ne nesreče, da vam dam prihodnost in upanje. Letošnja pomoč je namenjena mladim iz nekdanjih komunističnih držav, ki stojijo pred velikimi izzivi in nevarnostmi. Mladi so izpostavljeni revščini, nezaposlenosti, korupciji in nasilju.

Slovesno sveto mašo je vodil beograjski nadškof Stanislav Hočevar (SDB) skupaj s poljskim

Vsi zavzeto poslušajo župnikovo pridigo.

Veselite pred mašo pri sv. Mihaelu

škofom Wiktorjem Skworcem, albanskim škofom Hilom Kabashijem, pomožnim in mladinskim škofom škofije Rottenburg-Stuttgart Thomasom Mario Renzom in voditeljem dobrodelne ustanove Renovabis patrom Dietgerjem Demuthom.

V pridigi je nadškof Hočevar označil začetek tretjega tisočletja kot »poseben in močan zgodovinski trenutek za Cerkev in družbo, ki lahko vodi človeštvo k večji povezanosti, skupnosti in solidarnosti«. To velja posebej za ljudstva Evrope, ker je »vogelni kamen

avtentične Evrope Jezus Kristus sam, ki se je podal na pot solidarnosti s celotnim človeštvom«.

Veliko ljudi iz vzhodne in jugovzhodne Evrope se trenutno počuti »porinjene na rob življenja« in zato ravna »po videzu pogosto preobčutljivo in pasivno«. Ljudje so še vedno zaznamovani s komunistično preteklostjo in so zato pogosto negotovi. Čeprav se jih mnogo boji, da bo Evropa s tem, ko se združuje, izgubila svojo identiteto, poudarja nadškof Hočevar, da ni druge alternative kot skupna Evropa, za katero stoji tudi novi

papež Benedikt XVI. in ki jo želi spodbujati, da se notranja moč Evrope, njena krščanska duša, odpre civilizaciji ljubezni.

Posebej razveseljivo je bilo videti, koliko mladih Slovencev se je v narodnih nošah zbralo pri slovesni sveti maši in so prisluhnili močnim besedam nadškofa Hočevarja. Marjetka, Thomas in Marička pa so v narodnih nošah prinesli darove na oltar. Po maši so mladi folkloristi pod vodstvom Valentine zaplesali še nekaj slovenskih narodnih plesov.

45-letnica slovenske župnije v Stuttgartu in praznik sv. birme 11. junija 2005

V soboto, 11. junija 2005, bo ob 15. uri v cerkvi sv. Konrada v Stuttgartu praznik sv. birme. Novi ljubljanski nadškof in slovenski metropolit msgr. Alojz Uran bo birmal šest odraščajočih fantov in deklet in tri odrasle. Ob prazniku sv. birme in 45-letnici slovenske župnije v Stuttgartu bomo na slovesen način sprejeli in pozdravili nadškofa Urana, ki je bil dolga leta odgovoren za Slovence po svetu. Pričakujemo imenitne goste iz Nemčije in domovine.

Slovenci v narodnih nošah pred slovesno mašo ob začetku binškošne akcije dobrodelne organizacije Renovabis

Med povabljenimi je tudi državni sekretar za Slovence po svetu Franc Pukšič in novi generalni konzul iz Münchna. S petjem nas bo obogatil župnijski pevski zbor in moški oktet župnije Videm-Dobrepolje iz Slovenije, domači zbor Obzorje in pevski zbor iz Ulma in Augsburga. Praznik bodo popestrile tudi narodne noše; nastopile bodo folklorne skupine iz Stuttgarta, Augsburga in Ravensburga. Vse ostale maše v soboto, 11., in v nedeljo, 12. junija, zaradi praznika odpadejo.

Pričakujemo, da se tega pomembnega slavlja udeležite v čimvečjem številu.

Š V E D S K A

Pozdrav s Švedske

Imamo sv. očeta, Benedikta XVI., v osebi kardinala Josepha Ratzingerja, ki je bil s prejšnjim sv. očetom globoko duhovno povezan in je bil njegov velik pomočnik. Imamo sv. očeta, to ne pomeni, da si bomo njegovo sliko pribili na zid in nanj pozabili, ampak bomo na njegovo delo in poslanstvo vsak dan z veseljem in ljubeznijo klicali božjega blagoslova. Tako bomo pokazali, da se tudi mi čutimo odgovorne za prihodnost Kristusove Cerkve.

Kip zavetnice sv. Brigite Švedske

Če je Sveti Duh po kardinalih izbral in posvetil kardinala Josepha Ratzingerja za 265. naslednika apostola Petra, potem je to znamenje časa. Sveti oče prihaja iz Evrope, prihaja iz katoliškega dela Nemčije, nekdanje Germanije. Evropa je postala to, kar je na temelju misijona sv. Benedikta. Križ, knjiga in plug, vse to je zaznamovalo narode, ki so v 9. stoletju poslali misijonarje tudi na takratno slovensko ozemlje, v Karantanijo, ki je bila nekaj časa ponosna dežela svobodnih Slovencev. Bogu hvala tudi za to.

Toda Evropa je danes utrujena. Nad njo je legla smrtna senca. Liberalizem, potrošništvo, moderni materializem in praktično brezboštvo, kultura smrti, ki se kaže v abortusih, v evtanaziji, v samomorih, vse to se je zgrnilo nad Evropo, ki je nekoč pošiljala misijonarje po vsem svetu. Ob 60-letnici konca II. svetovne vojne svet ugotavlja, da krivice, ki so bile storjene, še niso bile povsem popravljene in da tudi v domovini Sloveniji nihče od komunistov še ni odgovarjal za zločin nad našim narodom. Govorilo se je do sedaj le o domobrancih in njihovi krivdi. O tem pa, da so komunisti zverinsko ubili, še prej pa mučili cvet našega naroda, da je Slovenija posejana z množičnimi grobišči, ki so mnoga nastala že po koncu II. svetovne vojne, o tem se ni smelo govoriti. Kajti tako bi vzemirjali zločince in njihov »počitek«. No, ne kličem na nikogar božje kazni. Saj slej ko prej pride vsak izmed nas pred pravičnega Sodnika. In vendar, ali ljudje, ki so vse to preživeli, nimajo pravice zvedeti za svoje sorodnike? Saj ne gre za preštevane kosti, gre za osnovno človeško pravico, preprosto vedeti, kje je bil kdo pokopan.

Slovensko srečanje v Vadsteni 2003

V takšno ostarelo in utrujeno Evropo, v takšno domovino Slovenijo, umirajočo na obroke, nam je božja previdnost poslala sv. očeta Benedikta XVI., ki nam želi zaklicati: »Evropa in z njo Slovenija, ljudje, ki ležijo v deželi smrtne sence, naj nad vami sije Luč!« Vstanimo in izberimo pot, ki vodi človeštvo v življenje, ki prinaša človeštvu blagoslov. Vrnimo Bogu mesto v našem življenju in zopet bo zasijala lučka, ki prinaša novo upanje. Ne bojmo se Kristusa, ne bojmo se sočloveka, ampak odprimo svoja srca božji milosti!

Pravi pastir

Na dan izvolitve novega papeža smo duhovniki, ki živimo in delamo v Göteborgu, imeli skupno kosilo. Na koncu obeda je nekdo izmed prisotnih vprašal: »Kaj pa vi mislite, kdo bo novi papež?« Ker se nihče ni hotel izpostaviti, sem odgovoril: »Izmed 115 kardinalov bo Sveti Duh vendar pokazal na nekoga.« Eden izmed duhovnikov je rekel: »Pa vendar ne kardinala Ratzingerja!« Vprašal sem: »Zakaj pa ne njega?« Odgovoril je: »Saj je bil pri hitlerjugend.« Začel sem misliti sam pri sebi: »Kaj pa ti vendar veš o njegovi zgodovini, kaj

sploh več o II. svetovni vojni.« In naprej sem razmišljal: »Če bi Joseph Ratzinger bil česa kriv, ko je bil na silo vpoklican v vojaško službo, bi gotovo ne mogel biti škof, še manj pa kardinal.«

Popoldne sem obiskal v domu za bolne in starejše ljudi Feliksa Jablanovca, skupaj z zakoncema Tomažič. Potem smo skupaj obiskali Feliksovo ženo Leniko, ki je imela na obisku sestro Liziko in njenega moža Janeza. Ker sem prvi prispel do vrat Jablanovčevega doma, sem pozvonil. Vesel mi je prišel naproti Janez, ki me je sprejel nekako tako: »Benedikt šestnajst. Verjetno sem i preslišal. Rekel sem mu: Saj vem, da ste od Benedikta (v Slovenskih goricah doma).« Janez pa je odgovoril: »Ne, ne, ne mislim na to, ampak na novega papeža, imamo novega papeža.« Bil sem še bolj presenečen in sem v isti sapi vprašal: »Kdo pa je bil izvoljen?« Janez je odgovoril kot iz topa: »To je kardinal Joseph Ratzinger.«

In hvaležnosti ter veselju ni bilo konca tisti večer pri Jablanovčevih.

Sam pa sem razmišljal o skupnem kosilu in o vprašanju o novem papežu. Bogu hvala božji Previdnosti za tako velikega moža Kristusove Cerkve, za velikega teologa, predvsem pa za Pastirja in Kristusovega vidnega namestnika na zemlji. Njegova izvolitev nam vsem nalaga dolžnost, da za sv. očeta, Benedikta XVI. zvesto molimo, da bo mogel opravljati tako pomembno poslanstvo in da bo tudi on graditelj mostov med narodi, različnimi verami in kulturami.

14. OBLETNICA SLOVENSKE DRŽAVNOSTI: Ta pomembni dogodek bomo zaznamovali z rojaki v Göteborgu v nedeljo, 19. junija, ob 16. uri, ko se bomo v ANGEREDU zbrali k "sv. maši za domovino". Po njej bomo blagoslovili potnike in vaše avtomobile, da se boste varno vozili povsod, posebej pa da boste srečno potovali v domovino in nazaj. Dobrodošli torej k sv. maši v ANGERED!

VANDRANJE PO SLOVENSКИH PLANINAH: Letos bo že 12. vandranje v naše planine, in to od sobote, 16., do torka, 19. julija, ko

bomo imeli zaključek na Brezjah s sv. mašo ob 11. uri. Dobimo se pri Vladu Pečniku v Kovorju (telefon: +386 45956300) kakor lansko leto. Pohodi bodo izredno poučni, zanimivi in ne preveč zahtevni. Prijava na misijski telefon: 031 7115421 ali na mobilni telefon: 0708 278757 najkasneje do 27. junija. Stik v Sloveniji na telefon: +386 31 685 606, ali na telefon: +386 74956386 (brat Zdenko). Na Brezje ste 19. julija dobrodošli k sv. maši ob 11. uri vsi rojaki, ki ste takrat v domovini.

Mir in dobro,

*želi vsem bralcem Naše luči vaš
Zvone Podvinski s Švedske*

ŠVICA IN LIECHTENSTEIN

Ko nam v pogovorih zmanjka pametnih besed, se običajno ozremo v nebo in začnemo modrovati o vremenu. Tudi če nam kaj ne uspe, kot smo si zamislili, se zopet sklicujemo na vreme. Tako se je zgodilo pri nas v zadnjem mesecu, ki sta ga zaznamovala dva tradicionalna dogodka.

Na zadnji dan aprila smo obhajali materinski dan v Oltenu. Čudovit, res čudovit sončen dan nas je vabil, naj se zberemo k praznovanju. Vse skupaj se je začelo s sveto mašo. Zdelo se mi je nekako čudno, da nas ni bilo posebno veliko, saj je običajno bila naša kapela v knjižnici cerkve sv. Martina vedno natrpano polna. Tudi v dvorani je bilo videti še precej prostorov, ki so zaman čakali na povabljenе. No, saj je bilo vse skupaj pravzaprav zelo lepo in skrbno pripravljeno, čudovit program naših slovenskih šolarčkov, bogata in okusna postrež-

Vsakoletna procesija v Vadsteni

Angelca in Miša Stahler iz Volketswila sta za svoj novi dom izbrala Lucijo pri Portorožu.

ba pod taktirko članov folklorne skupine Encijan. Skratka, vsi navzoči smo bili zadovoljni, da je bilo

le kaj. Naši oltenski gostitelji se vedno izkažejo. A vendarle sem osebno le radovedno povrtal v druge z nadležnim vprašanjem, zakaj mislijo, da nas ni toliko kot običajno. In odgovor je bil: "Saj smo mislili, da nas bo še manj. Prvič v tem letu je tako lepo vreme in mnoge je odneslo na piknike, na sprehode in izlete ..." Opla, če je vreme preveč lepo, očitno ni najboljše!

Nekaj dni pozneje je bil že vnebohod – dan našega vsakoletnega romanja v Maria im Ahorn pri Appenzellu. Od parkirišča avtomobilov v Lehmenu smo se odpravili peš proti romarski cerkvi na hribčku v rajsko lepem naravnem okolju. Od postaje do postaje križevega pota smo se pomikali z molitvijo in petjem ter se bližali Marijinemu svetišču. Lansko leto nas je bila pri prvi postaji samo

peščica, do zadnje nas je dohitela že množica tistih, ki so prišli kasneje. A letos nas je bilo na začetku skoraj toliko kot na cilju. Zaradi tega sicer ni trpela naša vera in romarski blagoslov ni izostal, vseeno pa so nam jo zagodli grozeči oblaki in dežne kaplje, kar je preprečilo večjo udeležbo.

Naj mi bralci ne zamerijo, ker sem v poročilo vpletel to vremensko razmišljanje. Verjetno se vse skupnosti srečujejo s čim podobnim, kadar ob skupnih srečanjih pade z neba preveč sončnih žarkov ali pa preveč dežja. No, morda bo pa kdo le pomislil na to, da je skupnost rojakov nekaj dragocenega, da je vsako dogajanje med nami poseben božji dar. To je vselej vredno svojega truda – pa naj nas moči znoj ali dež ...

David Taljat

OZNANILA IZ NAŠIH ŽUPNIJ

NEMČIJA

STUTTGART

MAŠE: junij, julij, avgust 2005

STUTTGART, sv. Konrad: JUNIJ: 5., 19. ob 16.30 in v soboto, 25. junija (kresovanje), sv. maša ob 18. uri, nato prireditev. Sveta birmo in 45-letnica župnije bo v soboto, 11. junija ob 15. uri. JULIJ: 3., 10., 17. ob 16.30. AVGUST: 7., 14., 21., 28. ob 16.00.

BÖBLINGEN, sv. Bonifacij: 5. junija, 3. julija ob 9.45.

SCH. GMÜND, kapela sv. Jožefa: junija odpade zaradi birmo, julija in avgusta zaradi počitniškega časa.

SCHORNDORF, kapela pri sestrah: 19. junija – bogoslužje božje besede (vodi M. A. Sekne), ob 9.00, 17. julija vabljeni v Stuttgart (slovo od Mojce A. Sekne). Avgusta odpade.

AALEN, sv. Avgustin: 11. junija vabljeni na birmo in 45-letnico župnije, julija in avgusta odpade.

HB-BÖCKINGEN, sv. Kilian: zaradi kresovanja (25. 6. 05) v Stuttgartu odpade, vabljeni na praznik sv. birmo (sobota, 11. 6. 05) in 19. junija ob 11. uri v Bönnigheim ob prazniku državnosti. Julija in avgusta odpade.

OBERSTENFELD, Srce Jezusovo: 26. junija bo sveta maša v navni skupaj s skupnostmi iz Ulma, Augsburga in Ravensburga:

udeležili se je bomo z avtobusom; 24. julija redna maša ob 9. uri pri Srcu Jezusovem.

ESSLINGEN, sv. Elizabeta: 25. junija bo maša za domovino in kresovanje ob 18. uri v Stuttgartu! 24. julija redno v Esslingenu ob 17. uri. V mesecu avgustu bo nedeljska maša v Stuttgartu, in sicer 28. avgusta ob 16.30.

SLOVENSKI DOM: župnijska pisarna je odprta v torek in petek od 9.00 do 12.00. V torek, sredo in petek tudi od 16.00 do 19.00 ure ter vedno po maši.

SOBOTNA ŠOLA IN ŽUPNIJSKI VRTEC. Stuttgart: v soboto, 4. in 18. junija ob 18. uri v Stuttgartu! 24. julija redno v Esslingenu ob 17. uri. V mesecu avgustu bo nedeljska maša v Stuttgartu, in sicer 28. avgusta ob 16.30.

ZA PODROČJE REUTLINGENA

BAD URACH, sv. Jožef: v soboto, 4. junija, in v petek, 2. julija, ob 17.00.

PFÜLLINGEN, sv. Wolfgang: junija ste vabljeni v Bad Urach in v soboto, 11. junija na birmo. Julija bo sv. maša v soboto, 9. ob 16.45

V mesecu avgustu so nedeljske maše samo v Stuttgartu. Vabljeni! V nedeljo, 7. avgusta, bo SREČANJE V MOJI DOMOVINI v župniji VIDEM-DOBREPOLJE. Romarska maša bo ob 10. uri v župnijski cerkvi sv. križa. Nato možnost skupnega kosila. Popoldne ob 15. uri litanije in večernice pri sv. Antonu nad Zdensko vasjo. Vabljeni v čim večjem številu.

Konzularni dnevi-Stuttgart, Sophienstr. 25/II so 1. in 3. četrtek v mesecu od 9.00 do 12.30 in od 13.00 do 16. ure. V juniju 9. in 23.; v juliju pa: 7., 21., 28. Tel: 089/543-98-19.

Nadaljevanje s strani 13

Danes je državni praznik – dan upora proti okupatorju. Danes se spominjamo vseh nešteti generacij rojakov, naših prednikov, katerih pogum je vgrajen v temelje našega nacionalnega obstoja in naše državnosti.

Spominjamo se vseh, ki so v stoletjih viharne slovenske zgodovine branili svoja ognjišča, svoje domačije in domovino, kot so jo vsakokrat prepoznavali in čutili.

Še posebej se spominjamo dolgoletnega odpora proti fašizmu pripadnikov TIGR-a, njihovih žrtev za svobodo slovenskega primorskega človeka, bazoviških junakov, Danila Zelena in sobojevnikov. TIGR je bil prvi upor proti fašizmu v Evropi in je bil čisti odpor za preživetje pred rasističnim zavojevalcem, ki je med sicer mednarodno priznano okupacijo Primorske po prvi vojni skušal deželo etnično poenotiti in očistiti. V tem smislu je TIGR čisto upornišvo, predpartizanstvo, pomembno za obstoj Primorcev in Slovencev. TIGR je tisto, kar bi bilo partizanstvo brez komunistične prevlade slovenskega upora proti okupatorju.

Tako pa moramo upor, odpor ali pa partizanstvo v njihovi čisti uporniški obliki ločevati od revolucije in revolucionarnega nasilja.

In danes se spominjamo poguma slovenskih partizanov, ki so se odločili za upor iz iskrenega domoljubnega prepričanja, nekateri tudi iz iskrenega domoljubnega in socialnega prepričanja in vere v boljšo prihodnost.

Partizanstvo kot upor proti zavojevalcu in okupatorju našega lastnega ozemlja je pozitivna vrednota, vredna spomina, in ta spomin je neločljivi del današnjega državnega praznika.

Danes, na dan upora proti okupatorju, se spominjamo tudi pripadnikov slovenske nacionalne ilegale, ki se je v prvih letih druge svetovne vojne kot takrat še del legalne jugoslovanske vojske kljub ogroženosti z dveh strani borila proti fašističnemu okupatorju.

In spominjamo se pripadnikov slovenske TO in slovenskih policistov, ki so leta 1991 v vojni za Slovenijo izbojevali zmago proti JLA, zadnjemu okupatorju, ki je z orožjem ogrožal naša ognjišča. To je bilo odporništvo, ki ni delilo, ampak nas je povezovalo.

Prav enotnost, ki smo jo Slovenci ter državljanke in državljani Slovenije dosegli v času slovenske pomladi,

v času plebiscita za samostojno Slovenijo in v času vojne za Slovenijo, je tisti trdni temelj, na katerem lahko gradimo našo pot navzgor. Z njim smo v praksi že dodobra presegli stare delitve. V tem usodnem času smo bili povezani na podlagi skupne pripadnosti domovini in temeljnim demokratičnim vrednotam. Bolj bomo poudarjali ta čas, v katerem smo bili enotni in povezani, manj bo prostora za nesmiselne in škodljive stare delitve in ločevanje. In manj bo možnosti, da se tragedija, ki je doletela Slovenijo sredi prejšnjega stoletja, ponovi v kakršni koli obliki.

Spoštovani!

Obstajajo večji narodi od nas, pa nimajo lastne države. Tudi v Evropi in celo Evropski zvezi živijo večji narodi, pa njihov jezik ni uradni jezik Evropske zveze. Obstajali so številni narodi, večji in močnejši od nas, a jih danes ni več. Nihče več ne govori njihovega jezika, njihovi grobovi so žal pozabljeni in njihovo dediščino najdemo le še po redkih muzejih.

Slovenci pa smo stali in obstali, kot je preroško zapisal Trubar, kljub temu da ni bilo lahko in kljub temu da se je naše narodnostno ozemlje močno skrčilo. Zato je prav, da ob tem, ko se spominjamo upornišva naših prednikov v viharni zgodovini, hkrati izrazimo globoko hvaležnost za njihov pogum in žrtve. Z njimi smo se ohranili kot narod, se kot narod razvili in po vojni za Slovenijo in osamosvojitvi povezali z drugimi evropskimi narodi.

Dolžni smo jim hvaležnost, kajti pred našo in naslednjimi generacijami je dobra prihodnost.

Slovenci živimo danes v času, ki si ga je želel in tudi preroško napovedal že naš največji pesnik France Prešeren v svoji Zdravljici, ki je danes naša državna himna.

»Da rojak, prost bo vsak, ne vrag, le sosed bo mejak!«

Danes celoten slovenski narod, doma in po svetu, živi v svobodi. In Slovencev nas prvič v zgodovini neposredno ne ogroža sosedsko in širše okolje. To širše okolje nam še nikoli doslej ni bilo tako naklonjeno. Evropska zveza kot ne samo ekonomski in politični, ampak tudi kot mirovniški in spravni projekt, je tu. Smo njegov del in v tem duhu ravnajmo tudi doma.

Iskrene čestitke ob državnem prazniku, dnevu slovenskega odporništva, dnevu upora proti fašizmu in dnevu upora proti okupatorju.

Zamejstvo in izseljenstvo, naša realnost

Letošnja, spomladanska pastoralna konferenca slovenskih izseljenskih duhovnikov, že 96. po vrsti, se je v času od 11. do 15. aprila odvijala na Mirenskem gradu v Sloveniji. Prav dejstvo, da so se tokrat srečali v domovini (ponavadi so srečanja na tujem), je botrovalo tudi sami tematiki srečanja. V petih dnevih so poskušali iz različnih zornih kotov bolje spoznati slovensko zamejsko življenje v tržaški, goriški in videmski nadškofiji. Tudi naši zamejci so na nek način del te »posebne pastorale«, ki ji katoliška Cerkev pripisuje zelo velik pomen in zato po svojih močeh skrbi, da so tudi v tem delu Gospodovega vinograda Slovencem na voljo naši duhovniki.

Že prvi dan srečanja nas je obiskal naš nadškof Alojz Uran, ki je še posebej povezan z izseljenskimi duhovniki. Zbranim je podrobno predstavil položaj v Cerkvi na Slovenskem, beseda je nanesla tudi na odnose med Cerkvijo in državo. Splošna ugotovitev je, da se stvari počasi izboljšujejo, da je doma čutiti določene spremembe na boljše in da se nam odpirajo nove možnosti pastoralnega delovanja.

Po obveznem branju zapisnika s prejšnje konference, ki ga je uspešno opravil tajnik Janez Modic, je sledilo glavno predavanje srečanja. Dr. Zvone Štrubelj, izseljenski duhovnik v Stuttgartu, je zbranim predstavil duhovniški in »svetniški« lik zamejskega duhovnika msgr. Jakoba Ukmarja. To je bil velik človek, božji služabnik, pronicljiv teolog, narodni buditelj in branik slovenstva v najtežjih časih fašizma. Vse to njegovo prizadevanje ga je v zavesti zamejcev uvrstilo med enega izmed največjih Slovencev, če to sploh lahko po človeško merimo. Prav zaradi vsega tega so zamejski duhovniki začeli s potrebnim postopkom, da bi ga nekoč lahko tudi uradno razglasil za blaženega. O vsem tem, kako daleč so priprave, kako teče samo zbiranje gradiva in kaj vse je še potrebno postoriti, nam je predstavil tržaški duhovnik Dušan Jakomin. Oskar Simčič, Franc Vončina in Marino Qualizza, slovenski zamejski duhovniki, pa so nam postregli z zanimivimi podatki iz vseh treh nadškofij, v katerih Slovenci v za-

mejstvu predstavljajo pomemben del tamkajšnje Cerkve. Slišali smo, kako močno se čuti upad vernosti med našimi rojaki, s tem povezano upada tudi pripadnost slovenski skupnosti v tem delu Evrope. Vse bolj smo priče pomanjkanju slovenske identitete, vse več je mešanih zakonov in slovenski glas se vse bolj izgublja tudi na političnem področju. Nekoč povsem slovenske župnije počasi izgubljajo slovenski pečat in italijanski vpliv se širi v vse pore tako cerkvenega kot tudi družbenega življenja. Povprečna starost slovenskih zamejskih duhovnikov je skoraj 70 let in zato pričakujejo, da jim bo slovenska Cerkev priskočila na pomoč. Samo tako bodo lahko še naprej ohranili cerkveno življenje v domačem jeziku. Na drugi strani pa so izpostavili določene župnije, pastoralne centre in društva, ki še naprej uspešno delujejo, in so svetel zgled, kako je možno tudi v teh težkih časih vztrajati in še okrepiti svoje slovenstvo.

Kako poteka življenje naših rojakov na civilno družbeni ravni, pa sta nam predstavila znana zamejska kulturna in družbena delavca Sergij Pahor in Jurij Paljk. Prvi nam je spregovoril o raznih oblikah civilno-političnega organiziranja, časnikar Paljk pa nam je predstavil zamejstvo skozi prizmo zamejskih medijev.

Sestanka so se kasneje udeležili tudi predstavniki slovenske države. Tako so nam spregovorili državni sekretar Franc Pukšič, poslanec Miro Petek in Rudi Merljak, ki je zadolžen za pripravo novega zakona o Slovencih, ki živijo zunaj meja matične domovine. Predstavili so nam aktivnosti samega Urada za Slovence po svetu in Komisije državnega zbora RS za Slovence v zamejstvu in po svetu. V pripravi je novi zakon, ki naj bi na novo uredil status vseh rojakov po svetu, ki se želijo za stalno vrniti v domovino (repatriacija), kot tudi tistih, ki so Slovenci po krvi, a nimajo slovenskega državljanstva. Gostje so odgovorili na številna vprašanja in čutili je, da je tokrat poleg same želje po ureditvi razmer prisotna tudi politična volja in če hočete tudi politična odločenost, da se stvari enkrat za vselej uredijo. Kot zadnji od gostov pa nas je obiskal še koprski škof msgr. Metod Pirih.

Na koncu sestanka smo spregovorili še o romanju mladih v Köln, Janez Rihar je predstavil delovanje Rafaelove družbe v Ljubljani, prevetrili smo uredniško politiko Naše luči in na koncu sklenili, da se jeseni srečamo v oktobrsko obarvanem Bruslju.

Ljubo Bekš

Marko Kremžar: LETO BREZ SONCA

»Ne, ni bil dnevnik. Pisal sem po spominu, v prostem času ...«

Nekaj časa je upravnik molčal. »Pa je vse res, kar si tam zapisal?«

Pritrdil sem.

Upravnik me je dolgo gledal, potem se je obrnil k omari, ki je bila za njegovim stolom, jo odklenil, vzel s police plav zvezek in mi ga pokazal. »Je tale?«

Res je bil moj zvezek. Vrnil mi ga je in še omenil, naj za knjige, ki so zmanjkale, ne skrbim več. Potem me je hitro odslovil.

Pričelo se je govoriti, da nam bo v poletnih mesecih zavod pripravil počitnice, taborjenje nekje na deželi. Na sestankih Zveze mladine Slovenije, ki smo jih morali gojenci »prostovoljno« pripraviti vsak petek zvečer, so nekateri to misel »spontano« predlagali vodstvu zavoda, ki je bilo na sestankih prisotno. Vodstvo je odgovorilo, da bo vzelo predlog v pretres. Vsi smo vedeli, da je vse skupaj že odločeno, a pravila igre je bilo treba spoštovati. Rački, Ivan in jaz smo bili na sestankih seveda prisotni, a nismo mislili, da bi za počitnice prišli v poštev tudi mi, politični.

Kmalu smo izvedeli, da bo taborjenje v Bohinju pri jezeru. Sredi vsestranskega pričakovanja nas je politične poklical upravnik na razgovor. Povedal je, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da bi šli na taborjenje tudi mi. Od svojih nadrejenih, o katerih nismo nikoli izvedeli, kdo so, pa bi lažje dobil potrebna dovoljenja, če mu damo

besedo, da na taborjenju ne bomo pobegnili in če smo kot bivši študentje pripravljeni pomagati vodstvu zavoda pri organiziranju počitnic.

Obljubili smo. Upravnik nam je povedal, da bo vsak od nas dobil na taborjenju posebno nalogo, na katero se bo moral pripraviti, seveda v primeru, da dobimo omenjena dovoljenja. Do takrat pa naj sodelujemo z mojstri in s prefekti pri pripravi.

Med tem sem dobil nenavaden obisk.

Bilo je pozno popoldne, ko mi sporočijo, da me je prišel nekdo obiskat in da me čaka na dvorišču. Stekel sem proti vratarni in res je stal tam neki znanec in se oziral, od kod se bom prikazal. Bil je to visok, suh gospod, ki je včasih pred leti na mladinskih koncertih naše moščanske godalne skupine sodeloval s klavirsko spremljavo. Ker sem v tej prijateljski družbi igral drugo violino, sem pianista, ki se nam je pridružil le ob generalkah in nastopih, seveda poznal, a z njim nisem imel posebnih stikov. Slišal sem, da so njegovega očeta, ki je bil policijski uslužbenec, komunisti umorili. Nisem si mogel predstavljati, zakaj bi me ta mož obiskal.

Bil je silno prijazen. Vprašal je po družini, se zanimal za moje zdravje in če kaj potrebujem. Povedal je, da je že slišal, da sta ata in mama na Koroškem in če kaj mislim, da bi se jima pridružil. Ponudil se je, da mi organizira, če želim, pobeg iz zavoda čez mejo v Avstrijo. Ne vem, zakaj se mi je zdela ponudba sumljiva. Rekel sem, da se v zavodu dobro počutim, da bom morda lahko celo študiral in da ne mislim na beg. Ni odnehal. Zaupal mi je, da je že pomagal nekaterim, med drugimi tudi mojemu dobremu znancu Pavletu Gradu, da je pred nekaj meseci varno prišel čez mejo v

Del udeležencev 96. spomladanske pastoralne konference slovenskih izseljenskih duhovnikov na Mirenskem gradu

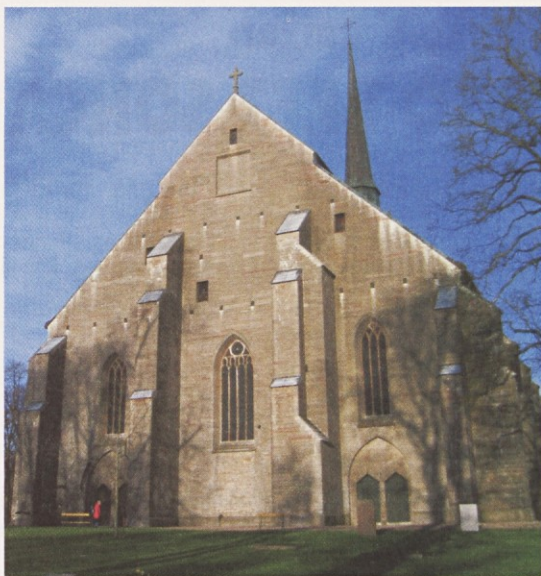

Avstrijo. S tem mi je nezaupanje le povečal. Kdor s tako lahkoto pripoveduje, komu vse je pomagal čez mejo, kar ni bilo igrača, ne more biti preveč zanesljiv. Ali je lahkomišel, kar je slabo, ali pa naročen od OZNE, kar je še slabše. Vztrajal sem, da mi v zavodu ni hudega, da sem najhujše že prestal in se mu lepo zahvalil za velikodušno ponudbo. Razočaran je bil nad menoj. Zmračilo se je že, ko se je poslovil.

Nekaj dni po tem nam je političnim tovariš upravnik sporočil kar dve veseli novice. Dobili smo dovoljenje, da se udeležimo taborjenja, pa tudi da smemo opraviti vsak na svoji nekdanji gimnaziji nostrifikacijske izpite.

Vprašali smo, za kakšne izpite gre. Pojasnil je, da ker smo večji del srednje šole opravili med vojno in okupacijo, bomo morali položiti izpite iz nekaterih predmetov, da si tako zagotovimo veljavnost dotedanjih študijev. To drži za vse dijake, le da so drugi opravili take izpite takoj po koncu vojne. Povedal je, da je zdaj poleg priprave na taborjenje naša poglobljena naloga študij, da nam bo priskrbel potrebne knjige, v dnevnem redu pa čas za učenje. Dela v delavnicah je bilo za nas praktično konec. Glede nadaljevanja našega šolanja sicer še ni bilo odločitve, a vsi smo upali, da so nostrifikacijski izpiti le uvod za vrnitev v srednjo šolo. O moji velikodušni ponudbi, da bi domačo hišo podaril zavodu, ni bilo govora.

Kmalu smo bili gojenci uradno obveščeni, da bomo šli na taborjenje v treh skupinah, vsaka skupina po štirinajst dni. Mi trije politični smo bili v prvi skupini, ki bo morala postaviti šotore, pripraviti taborišče in vpeljati taboriščni red. Ob večerih smo vsi pomagali pri šivanju šotorov. Priprave je vodil krojaški mojster. Njegovi pomočniki so urezavali iz platnenega blaga šotorska

Cerkev sv. Brigide Švedske v Vadsteni

krila, vajenci so delali robove in zanke, na nas ostalih pa je bila naloga, da jih naredimo nepremočljive.

Tovarišica sestra nam je prinesla cel kup že odprtih in porabljenih škatel ameriške pomoči, o kateri do takrat nismo slišali. Te škatle, v katerih so prišli obroki hrane, so bile prevlečene s parafinom, da je bila vsebina neprodušno zaprta. Zdaj so nam služile pri izdelavi šotorov. Povoščene kartone smo polagali na že urezana in zašita šotorska krila, s težkimi krojaškimi likalniki pa likali po hrbtni strani, da se je parafin preselil s kartona na blago. To smo nekajkrat ponovili in končno je po gladki površini voda kar polzela. Šotori so bili nepremočljivi. Ob večerih pri skupnem delu v krojaški delavnici smo pričeli verjeti, da gre s počitnicami zares. V zavodu je vladalo veselje.

Ko je manjkalo do odhoda le še nekaj dni, nas je tri politične spet poklical upravnik. Predlagal je, naj bi mi, ki v delavnicah nismo neobhodno potreb-

Utrinek iz vnebohodnega romanja v Maria im Ahorn pri Appenzellu v Švici

Schorndorf. Ko se srečajo Slovenci, je vedno veselo in praznično.

ni pa tudi še nimamo dokončnega dovoljenja za študij, pomagali upravi zavoda pri izvedbi počitniškega programa. Tako bi lahko ostali na taborjenju pri vseh treh skupinah, to je celih šest tednov. Za pripravo nostrifikacijskih izpitov smo že imeli nekaj časa, nekaj pa ga bo še, ko se vrnemo. Če sprejmemo ponudbo, moramo dati besedo, da se bomo lepo obnašali, da bomo ostalim gojencem zgled in da bomo v pomoč tovarišem prefektom, ki nas bodo vodili. Kot oba prijatelja sem tudi jaz to z veseljem obljubil in kot nepopravljiv optimist nisem niti malo pomislil, da ima vsaka stvar svojo ceno.

Naslednji dan smo brali na oglasni deski imena tovarišev, ki so sestavljali posamezne skupine. Na posebni listi smo bili zapisani politični s pripombo, da bomo spremljali vse tri skupine in opravljali pri tem naslednje naloge: Rački je bil odgovoren za telesno vzgojo ali, kot so takrat rekli, za »fiskulturo«, Ivan za skladišče in za kuhinjo, jaz pa za »kulturni program«. Eden od prefektov mi je pojasnil, da pomeni kulturni program skrb za stenčas, za politično-kulturno uro in za program pri tabornem ognju. V ta namen mi je prinesel kup »literature«, ki naj bi jo preštudiral, da s snovjo ne bi bil v zadregi. Postal je jasno, da se

pod lepimi besedami o kulturnem programu skriva razlaga marksizma in podobnih uradnih dogem. Seveda me je spravila uprava zavoda s tem v neprijeten pložaj, a ker se mi je zdelo taborjenje še daleč, me od kraja ni preveč skrbelo.

Ne spomnim se natančno, kdaj so nam sporočili, da bo doletela Ljubljano izredna čast. Sam maršal Tito je napovedal svoj obisk. Del priprav na obisk prvega tovariša v deželi je bil tudi to, da smo morali v zavodu politični ponovno trdno obljubiti, da se bomo lepo vedli in še bolj vneto sodelovali z zavodsko oblastjo. Rekli so nam, da bomo v zameno tudi mi mogli videti tovariša maršala Tita čisto od blizu.

Kljub obljubam se po mnenju uprave ob visokem obisku nismo vedli vzorno.

Dan prihoda se je pričel slovesno. Delavnice so bile zaprte. Povedali so nam, da bomo šli na postajo, delat Titu špalir, v sprevodu. Gojenci smo se na dvorišču postavili lepo v tristope in odkorakali proti kolodvoru, za nami pa nekoliko manj strumno zavodsko osebje z upravnikom. Bilo je še zgodaj in naša »povorka« je bila del delavske mladine, ki se je zbirala od blizu in daleč, da pozdravi prvega nosilca »ljudske« oblasti. Da smo krepkeje stopili skozi mesto, smo spočetka peli udarne partizanske pesmi.

Med spremstvom je bil seveda tudi čevljarški mojster v najbolj praznični obleki in z rdečo vrtnico v gumbnici. Zgrajeni mož je pričel zgodaj praznovati in je bil tedaj že precej okajen. Ker smo vsi poznali to njegovo slabost, se ji ni nihče čudil in ostali vzgojitelji so poskrbeli le toliko, da so bili čim dalj od njega. Tako se je mojster nevarno zibal sam ob naši strumni vrsti in včasih zavil kar na drugo stran ceste. Drugi nadrejeni so

Švica. Nastopajoči otroci z učiteljicama Marijo in Barbaro na materinskem dnevu v Oltenu

nekoliko zaostali in bili menda kar zadovoljni, ko smo politični, ki smo korakali med prvimi, vzeli veselega mojstra medse, ga prijeli pod roko in ga podpirali z obeh strani.

Tudi mojster se je dobro počutil med nami. Z zadovoljstvom je lahko ugotovil, da politični reakcionarni elementi na poti k Titu podpiramo enega od stebrov socializma. Zavodska vzgoja je že kazala prve uspehe. Da bi krepkeje stopali, nas je mojster vzpodbujal, naj še pojemo. Z veseljem smo mu ustregli. Za spremembo smo pričeli peti lepe narodne pesmi v ritmu domobranskih koračnic. Bili smo že blizu postaje, tako da so nas gledali ljudje z obeh strani ceste. Vrsta je pričela krepkeje korakati in mojstru je bilo všeč, da postajamo središče pozornosti. Tako je po dolgih mesecih spet odmevala domobranska pesem po ljubljanskih ulicah. Nekoliko hrapavi tenor veselega Marxovega učenca je dal pesmim še posebno barvitost.

Šele po drugi pesmi je pridivil od zadaj ves razburjen eden od prefektov in kričal, naj prenehamo peti. Ko pa je videl, da je najglasnejši prav njegov partijski tovariš, nam ga je dobesedno iztrgal iz rok in odpeljal nazaj v bolj pravovernno družbo. Petja je bilo konec, smeha pa ne.

Na račun našega petja je priletelo kasneje s strani vzgojiteljev precej resnih opazk, a uradno nismo bili kaznovani, ker smo peli pod nadzorstvom in na pobudo zastopnika komunistične partije. Morda so nam šteli v dobro tudi to, da smo mojstra podpirali in tako preprečili, da bi s svojim, za starega borca nevrednim merjenjem ceste delal sramoto zavodu za prevzgojo.

Seveda smo tisto dopoldne res videli Tita. Vzgojitelji so nam razlagali, da se maršal, kadar le more, približa ljudstvu in ni tak kot nekdanji kralji, ki so bili vedno obdani z orožniki. Zdaj resnično ni bilo orožnikov. Kljub temu smo ob navdušenem sprejemu, kjer so se zgrinjali okrog maršala uniformirani in neuniformirani tovariši raznih varnostnih služb, gledali prvega tovariša v državi le od daleč.

Prišlo je poletje in z njim počitnice.

Med pripravi na taborjenje pa tudi na šolo je disciplina nekoliko popustila. Brez težav so dovolili, da me je obiskal eden od nekdanjih sošolcev, za katerega niso vedeli, da je bil član dijaške Katoliške akcije in celo iz jate, kjer sem bil nekoč voj. Naj pojasnim, da smo pri mladcih imenovali skupino, ki naj bi apostolsko delala v istem okolju, »jato«. Na čelu jate je bil voj. V skladu s tradicijo prof. Tomca smo se trudili, da so bili organizacijski izrazi povsem slovenski, čeprav je bila marsikatera delovna metoda povzeta po belgijskih jostistih.

Kmalu sta me obiskala dva in končno trije nekdanji mladci. Obiski so bili spočetka le prijateljski, kmalu pa so mi zaupali, da skrivaj še delujejo kot Katoliška akcija. Povabili so me k sodelovanju, kar sem jim v okviru svojih omejenih možnosti z veseljem obljubil. Dobro nam je delo, da smo bili spet skupaj. Prefektom sem rekel, da me obiskujejo bivši sošolci, ki mi pomagajo pri učenju za izpite.

Se nadaljuje

Slovenci iz Stuttgarta na izletu v Augsburgu.

NESEBIČNOST

»Hočem večji kos!« je vpil pri mizi Luka, ko je mama predenj postavila krožnik s torto. Sline so se mu cedile ob slastni pogači sredi mize.

Mama mu mirno prigovarja: »Ne bodi tako zagledan vase. Saj moramo vendar misliti tudi na druge, ki imajo prav tako radi slaščice.«

DELI Z DRUGIMI LJUDMI VSE, KAR IMAŠ SAM RAD

Otroci pogosto mislijo samo nase. Treba pa jim je približati in jih vzgajati za delitev dobrin z vsemi drugimi. Dolgo se je treba učiti tiste nesebičnosti, ki najprej misli na drugega, potem šele nase.

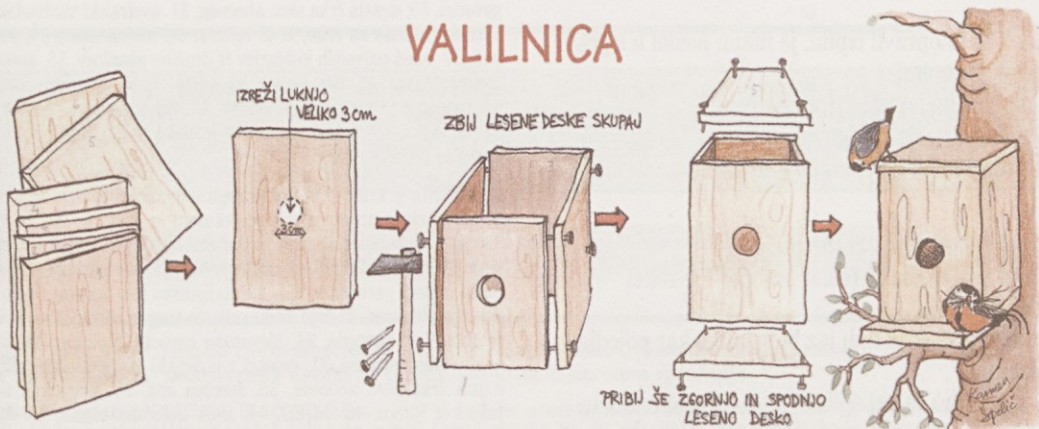
In samo ta ljubezen do bližnjega je prava ljubezen.

»DEČEK JE IMEL PET HLEBOV IN DVE RIBI. DAL JIH JE JEZUSU IN TA JIH JE POMNOŽIL ZA VSE LJUDI.«

(Jan 6,9)

NAREDI SAM

VALILNICA

Mama pokaže Milanu malega bratca.

"Mama ... Nima zob!"

"Vem, sinko."

"Mama, tudi las nima!"

"Vem, vem."

"Mama, ali si prepričana, da ti niso dali rabljenega?"

Dedek, ki je bil malo naglušen, je odšel k specialistu, ki je prodajal slušne aparate. Specialist ga je pregledal in mu rekel:

"Svetujem vam, da kupite tale mali slušni aparat. Je zelo majhen, toda odlične kvalitete. Jaz ga nosim že nekaj let!"

"In koliko stane?"

"Ne, nič ne rjavi!"

Pride župnik v njemu nepoznano mesto. Vpraša fantiča ob cesti ...

"Fantek, kako pa je tebi ime?"

"Janezek", mu odgovori ...

"Janezek, kako se pride do avtobusne?" ga vpraša

"Daj jurja, pa ti povem" ... reče Janezek ...

"Jurja???? Fantek, na takšen način pa ne boš prišel v nebesa ..." ga graja župnik ...

Janezek pa odvrne "Vi pa na avtobusno ne ..."

Gospa Kovačeva je s hčerko Vando obiskala zdravnika.

"Ali vaša hčerka vedno jeclja?" vpraša doktor.

"Ne, samo kadar govori."

Študent, ki ni opravil izpita, je mami poslal telegram z naslednjo vsebino:

"Nisem naredil izpita! Pripravi očeta!"

Mama mu je poslala odgovor:

"Oče pripravljen! Pripravi se tudi ti!"

Mlad zaljubljen par v restavraciji.

"Tako si sladka, da bi te kar pojedel!" je rekel mladenič.

"Tudi ti si sladek in tudi jaz bi te lahko kar pojedla!" je rekla ona.

"Bosta po vrhu še kaj spila?" ju je vprašal natakak.

"Kdaj greste pri vas ponavadi zvečer spat?"

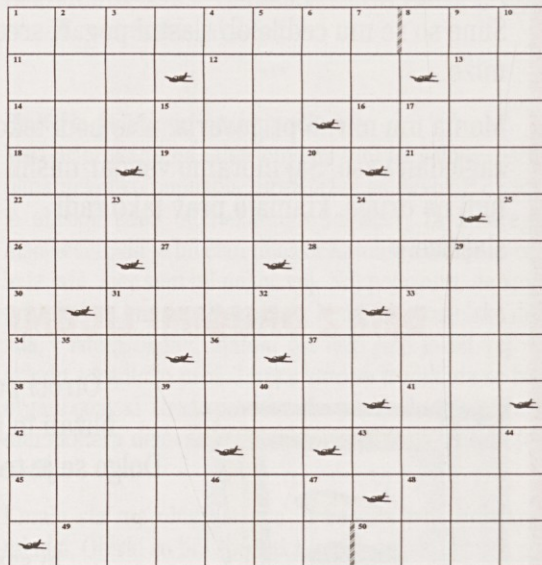
"Ah, kar s kurami!"

"Ja kakšno imate pa potem posteljnino?"

"Zakaj Boga vsak dan prosimo za kruh?" je vprašal učitelj verouka.

"Zato, da imamo vsak dan svežega!" se je oglasila Milenca.

Križanka 506

VODORAVNO: 1. velik dogodek v avgustu, ki ga je sklical papež (1. beseda), 8. velik dogodek v avgustu, ki ga je sklical papež (2. beseda), 11. znana firma bele tehnike, 12. moško ime, 13. Vinko Ulaga, 14. velik dogodek v avgustu, ki ga je sklical papež (3. beseda), 16. kraj velikega dogodka v avgustu, 18. Osterc Jože, 19. jama na strmem pobočju, kjer se je utrjala zemlja in zdrsnila navzdol, 21. SAE, 22. človek, ki hoče za vsako ceno napraviti kariero, 25. prva črka abecede, 26. Rdeči križ, 27. Nosan Janez, 28. hudič v ljudski govoric, 30. deseta črka slov. abecede, 31. avstralski medvedek, 33. španska beseda za reko, ki je večkrat del imena mest, 34. žensko ime, 37. eden največjih kuščarjev iz družine plazilcev, 38. ameriška zvezna država, 41. Edo Gobec, 42. večje mesto na severu Nemčije, 43. italijanska tovarna avtomobilov, 45. vitaminsko bogat preparat, 48. Hrvaška, 49. izdelek evropske letalske proizvodnje, 50. kraj v Sloveniji blizu Domžal

NAVPIČNO: 1. kritična ocena samega sebe, 2. veljaven mož, 3. EGA, 4. potovanje z nizom težkih preizkušenj in stisk, 5. močan veter, neurje, 6. neznanec, 7. internacionalni olimpijski komite, 9. velika veža v javnih poslopih, 10. mesto v Angliji, kjer je redno slovenska maša (poglej poročila v NL), 15. italijansko ime za kraj Devin, 17. Avstrija, 20. snov, ki daje hrani prijeten vonj in okus, 23. osemnajsta črka slov. abecede, 24. Slovenska matica, 29. ameriška reka z znamenitimi slapovi, 31. gojenci v policijski ali vojaški šoli, 32. trinajsta črka slov. abecede, 35. številka ena, 39. pripadnik naseljenec v Iliriku, 40. NOEU, 44. zvok določene višine, 46. Matija Bravničar, 47. ljudska stranka, 50. deseta črka slov. abecede

Rešitev križanke 505

AVE; MARIJA; RIGA; R; PARK; STENA; I; NEO; AJDOVŠČINA; NL; OLJKE; AL; ENAR; TABU; I; GOLAK; REMEC; ASG; NAIROBI; TELOVO; ROJ; O; BORITI; LS; ČAR; RO; KRIK; ENAK; NASA; A

501A0 Dragi rojaki! Za Vašo SELITEV v domovino se Vam toplo priporočamo. – Naš naslov: Gebr. HORŽEN, Möbeltransporte, Herderstraße 36, D-40721 Hilden pri Düsseldorfu. (Telefon 02 1 03 / 44 5 62). – Informacije dobite pisno ali po telefonu v slovenščini ali nemščini.

503A0 Prodam dokončan in opremljen gostinski objekt z ribnikom, ki se nahaja v Leskovcu pri Ptuj. Objekt meri 320 m² in sprejme od 100 do 120 ljudi. Skupna izmera objekta z ribnikom znaša 1,3 ha. Cena po dogovoru. Informacije dobite pri lastniku ali na tel. Ivan Arnuš, Povodnova ulica 3, 2250 Ptuj, SLO. Tel 00386 2 783 0081 ali GSM 00386 41 390 576.

505A1 Slovenec iz Nizozemske, star 32 let, nealkoholik, vesele narave, želi spoznati preprosto slovensko dekle, staro od 25 do 35 let. Šifra: »Nizozemska«.

504A0 Sodni tolmač ponuja prevode dokumentov, listin, tehničnih, strokovnih, poslovnih in leposlovnih besedil (nemščina, slovenščina, drugi jeziki). Išče: sodne prevajalce, dipl. prevajalce, tehnične in poslov-

ne strokovnjake ter jezikoslovce za vse jezikovne kombinacije. Roman Trateški, Montessoristr. 11, D-71272 Renningen, Nemčija, tel.: 0049-(0)7159-479166, faks: 0049-(0)7159-17827, e-mail: info@trateschki-translation.de, url: www.trateschki-translation.de, www.globalvertere.com.

506A1 Lepo dvostanovanjsko hišo v Prepoljah na Dravskem polju (15 km od Maribora) prodam ali zamenjam za enodružinsko oz. stanovanje. Parcela: 1000 m², grajena 1976, prenovljena l. 1998. Koristna površina: 270 m², z urejenim okoljem, gospodarskim poslopjem 150 m² in vsemi potrebnimi priključki ter vrtom. Cena 125.000,- EUR Informacije: tel.: 00386 2 686 10 67.

506B1 Prodam starejšo hišo v centru Šmarja pri Jelšah. Stanovanje meri 170 m², poleg je garaža in kletni prostori; parcela meri 630 m². Od zdravilišča Rogaška Slatina je oddaljeno 12 km, od Atomskih toplic, Podčetrtek 25 km. Cena 80.000 EU. Telefon: 035814038 ali 051306925.

Zanimive slovenske povezave po svetu

Zamejci na internetu

<http://miran.pecenik.com/ts/zamejci/index.htm>

Katoliška Cerkev v Sloveniji

<http://www.rkc.si>

Mariborska škofija

<http://mb.rkc.si>

Republika Slovenija

<http://www.sigov.si>

Koroški tednik NEDELJA

<http://www.nedelja.at>

Katoliški tednik DRUŽINA

<http://www.druzina.si>

Mesečnik OGNJIŠČE

<http://www.ognjisce.si>

Izseljensko društvo

SLOVENIJA V SVETU

<http://www.drustvo-svs.si>

GLAS SLOVENIJE iz Avstralije

<http://www.glasslovenije.com.au/>

glas-slovenije.htm

Slovenske mladinske organizacije v ARGENTINI

<http://www.sdo-sfz.com.ar>

Prostojne prijavnne službe v evropskih državah marsikaterega našega izseljenca še vedno vodijo kot jugoslovanskega državljan, čeprav ima le-ta slovenski potni list. Sprememba vpisa državljanstva se pač ne izvrši avtomatično, zato preverite sami na prijavnem uradu svojega bivališča, ali je vpis državljanstva pravilen. Predstavite svoj novi potni list in zahtevajte, da vas vpišejo pod kodo 131, ki je oznaka za Slovenijo. Marsikje z začudenjem ugotavljamo, kako malo slovenskih državljanov objavljajo različne statistike.

Oglas sme obsegati največ 50 besed. Cena oglasa je 20 EUR za enkratno objavo. Vsaka beseda od 50 dalje stane 0,50 EUR. Celoletna objava z isto vsebino je 150 EUR. Z večkratno zaporedno objavo narašča tudi popust. Oglase sprejemamo do 5. v mesecu za naslednjo izdajo. Plačilo pri poverjenikih, slovenskih župnijah ali na uredništvu.

NAŠA LUČ Glasilo Zveze slovenskih izseljenskih duhovnikov, diakonov in pastoralnih sodelavcev v Evropi za verska, kulturna in narodna vprašanja

Izdajatelj in založnik: DRUŽINA, SI-1000 Ljubljana, p. p. 95 • Glavni urednik: Janez Pucelj, München, Nemčija • Odgovorni urednik: Ljubo Bekš, Ljubljana • Uredništvo: Naša luč, Poljanska c. 2, SI-1000 Ljubljana, tel.: 01/438-30-50, faks: 01/438-30-55 • Uprava: Krekov trg 1, SI-1000 Ljubljana, tel. 01/231-32-41, E-naslov: beksl@siol.net, E-naslov: zveza-sid@msn.com

NAROČNINA (v valuti zadevne države): Evropska zveza 23 EUR • Slovenija 5.000 SIT • Švedska 210 SEK • Švica 35 SFR • Velika Britanija 15 GBP • Avstralija 39 AUD • Kanada 36 CAD • ZDA 28 USD • Hrvaška 174 HRK

V ceno izvoda je vračunan 8,5 % DDV. • Revija izhaja tudi s finančno pomočjo Ministrstva za kulturo.

Naročnino lahko plačate pri poverjenikih ali na upravi. Transakcijski račun pri NLB d.d.: 02014-0015204714, DRUŽINA, d.o.o., s pripisom za Našo luč, IBAN SI56020140015204714, SWIFT LJBASI2X • Devizni račun pri NLB, d.d.: 01000-0000200097-140-7100-1189115. • Nove naročnike sprejemajo poverjeniki in uprava. Oblikovanje in grafična priprava: TRAJANUS, d.o.o., Kranj • Tisk: Tiskarna SCHWARZ, d.o.o.

ZVEZA SLOVENSКИH IZSELJENSKИH DUHOVNIKOV, DIAKONOV IN PASTORALNIH SODELAVCEV V EVROPI

ANGLIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LONDON
62, Offley Road, LONDON SW9 0LS
T/F (*44) 020. 7735 6655
župnik: **Stanislav Cikanek**
e-naslov: cikanek@msn.com

AVSTRIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA DUNAJ
Einsiedlergasse 9-11, 1050 WIEN
T (*43) 01. 5442 575
župnik: **mag. Stanislav Žlof**
e-naslov: stane.zlof@email.si
delegat: **Anton Štekl** (odsoten)

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA LINZ
župnik: **mag. Stanislav Žlof** (glej Dunaj)
informacije: **Anton Zore**, T 07. 3230 4588

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA GRADEC
Mariahilferplatz 3, 8020 GRAZ
T (*43) 0316. 7131 6937
župnik: **p. mag. Jože Lampret**

SLOVENSKA KAT. MISIJA VORARLBERG
Kirchweg 6, 6841 MÄDER, Vorarlberg
T (*43) 05. 5236 2166,
pT 066. 4526 0667, F 05 52 36 21 666
župnik: **Janez Žagar**

SLOVENSKA KAT. MISIJA SPITTAL
Drau Marienkapelle, Villacherstr., SPITTAL
župnik: **mag. Jože Andolšek**
Št. Primož 65, 9123 Št. Primož
T (*43) 042. 3927 19

BELGIJA - NIZOZEMSKA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA EISDEN
Guill. Lambert laan 36, 3630 EISDEN
T/F (*32) 089. 7622 01, pT 0476. 8621 60
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: lrajk@pi.be

SLOV. PASTORALNI CENTER BRUSELJ
Av. Couronne 206 Ixelle, 1050 BRUXELLES
T/F: (*32) 02. 6477 106
župnik: **Alojzij Rajk**, e-naslov: lrajk@pi.be

FRANCIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA PARIZ
3, Impasse Hoche, 92320 CHATILLON
T (*33) 1 42 53 64 43,
župnik in delegat: **Jože Kamin**
duhovni pomočnik: **Toni Drašček**
e-naslov: kaminjoseph@aol.com

SLOVENSKA KAT. MISIJA MERLEBACH
14, r. du 5 Decembre, 57800 MERLEBACH
T (*33) 03. 8781 4782,
T mlin (*33) 03. 8701 0701
župnik in delegat: **Jože Kamin**,
e-naslov: kaminjoseph@aol.com
duhovni pomočnik: **Toni Drašček**
e-naslov: toni.drascek@cegetel.net
duhovnik v pokoj: **Anton Dejak**
9, rue Saint Gorgon, 57710 AUMETZ
tel. (*33) 03. 8291 8506

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA NICA
6, rue Vernier, 06000 NICE
T (*33) 04. 9388 5851
župnik: **Štefan Čukan**

HRVAŠKA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST ZAGREB
oskrbovana iz Slovenije. Informacije:
dekan **Anton Trpin**, T (*386) 07. 3380 015
Trubarjeva 1, 8310 Sentjerne
e-naslov: zupnija.sentjerne@rc.kc.si

ITALIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA SKUPNOST RIM
Via Appia Nuova 884, 00178 ROMA
T (*39) 06.7184 744, F 06. 7187 282
rektor **msgr. dr. Joško Pirc**
e-naslov: rettore@slovenik.it

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST MILANO
cerkev Corpus Domoni, ul. Canova 4
župnik: **Karel Bolčina**, T (*39) 0481. 21849
pT 0338. 1958 889, F 0481. 5192 17
Trg sv. Andreja 1/a, 34170 Gorica/Italija
e-naslov: donkarel@tiscali.it
informacije: **K. Donno**, T 02. 3800 8218

NEMČIJA

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA BERLIN
Kolonnenstr. 38, 10829 BERLIN
T (*49) 030. 7845 066, T 030. 7881 924
F 030. 7883 339
spletna stran: <http://www.skmberlin.de/>
župnik: **Izidor Pečovnik**
e-naslov: dori@skmberlin.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ESSEN
Bausemshorst 2, 45329 ESSEN
T (*49) 0201. 3641 513
T/F (*49) 0201. 3641 804
spl. stran: <http://www.slomisija-essen.de/>
župnik: **Alojzij Zaplotnik**
e-naslov: azaplotnik@t-online.de
diakon: **Stanislav Čepлак**,
e-naslov: ceplak@gmx.de

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA KÖLN
Moltkestr. 119-121, 50674 KÖLN
T/F (*49) 0221. 5237 77
župnik: **Martin Maklar**
e-naslov: skm.koeln@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA FRANKFURT
Mathildenstr. 30 a, 60599 FRANKFURT
T (*49) 069. 6365 48, F 069. 6330 7632
spletna stran: <http://www.skg-frankfurt.de>
župnik: **Martin Retelj**
e-naslov: martin@skg-frankfurt.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MANNHEIM
Römerstrasse 32, 68259 MANNHEIM
T (*49) 0621. 285 00, F 0621. 7152 106
Spl. stran: <http://www.skm-mannheim.de/>
župnik: **Janez Modic**
e-naslov: janez@skm-mannheim.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA INGOLSTADT
Aventinstr. 25, 85051 INGOLSTADT
T (*49) 0841. 590 76, T/F 0841. 9206 95
župnik: **Stanislav Gajšek**
e-naslov: skm.in@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA STUTTGART
Staffenbergstr. 64, 70184 STUTTGART
T (*49) 0711. 2328 91, pT 0178. 4417 675
F (*49) 0711. 2361 331
spletna stran: <http://www.skm-stuttgart.de/>
župnik: **dr. Zvone Štrubelj**
e-naslov: zvones@gmx.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA AUGSBURG
Klausenberg 7c, 86199 AUGSBURG
T/F (*49) 0821. 979 13, pT 0173.5937 313
župnik: **Roman Kutin**
e-naslov: roman.k@oleco.net

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ULM
Olgastralße 137, 89073 ULM
T (*49) 0731 - 272 76
župnik: **Roman Kutin**, (glej Augsburg)
voditelj: **dr. Marko Dvořak**
e-naslov: marko.dvorak@t-online.de

SLOVENSKA KAT. MISIJA MÜNCHEN
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089. 2219 41, F 089. 2193 79016
e-naslov: slovenischsprachige-mission.muenchen@erzbistum-muenchen.de
spletna stran: www.skm-muenchen.de
župnik: **Marjan Bečan**
e-naslov: mbecan@erzbistum-muenchen.de
pastoralni sodelavec **Slavko Kessler**
e-nasl.: skessler@erzbistum-muenchen.de
delegat: **msgr. Janez Pucelj**
Liebigstr. 10, 80538 MÜNCHEN
T (*49) 089.2193 7900, pT 0173.9876 372
F (*49) 089. 2193 79016
e-naslov: zveza-sid@msn.com

SRBIJA IN ČRNA GORA

SLOVENSKA KAT. SKUPNOST BEOGRAD
Hadži Milentija 75, 11000 BEOGRAD
T (*381) 11. 4357 12
župnik: **msgr. Jože Hauptman**

ŠVEDSKA

SLOVENSKA KAT. MISIJA GÖTEBORG
Parkgatan 14, 411 38 GÖTEBORG
T/F (*46) 031. 7115 421, spletna stran:
<http://www.slovenskamisija.org/> župnik:
Zvone Podvinski
e-naslov: zvone@kristuskonungen.se
zvone.podvinski@rc.kc.si

ŠVICA - LIECHTENSTEIN

SLOVENSKA KATOLIŠKA MISIJA ZÜRICH
Hallwylstrasse 60, 8004 ZÜRICH
T (*41) 044.3013 132, pT 079. 7773 948
F (*41) 044. 3030 788
spletna stran: <http://www.slomisija.ch>
župnik: **mag. David Taljat**
e-naslov: taljat.david@econophone.ch

NARODNA IN UNIVERZITETNA KNJIŽNICA

436 676₂₀₀₅

920051104,6

COBISS

RAFAELOVA

DRUŽBA

Nedelja Slovencev po svetu

2. junij 2005

ISSN 1408-9726

9 771408 972008